Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
09.12.2019	19/222	418 – 5.1

Medlemmer i Steigen kommunes kontrollutvalg

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Møtedato: Mandag, 16. desember 2019 kl 10.00
Møtested: Kommunestyresalen, Rådhuset, Leinesfjord

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
21/19	Orientering om saker fra forrige periode
22/19	Engasjementsbrev fra revisor
23/19	Revisors vurdering av egen uavhengighet
24/19	Virksomhetsplan 2020 for kontrollutvalget
25/19	Møteplan 2020 for kontrollutvalget
26/19	Budsjett for kontroll og tilsyn 2020
27/19	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
28/19	Eventuelt

Eventuelle forfall bes meldt leder eller sekretariat (470 37 452)

Engeløya, 9. desember 2019

Thomas Danielsen (s)
Leder kontrollutvalget

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Kopi sendes: Ordfører, rådmann, Salten kommunerevisjon IKS, varamedlemmer i kontrollutvalget til orientering (varamedlemmer møter kun etter særskilt innkalling).

Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
09.12.2019	19/223	418– 5.3

SAK 21/19

Orientering om saker fra forrige periode

Saksgang:	Møtedato:
Kontrollutvalget	16.12.2019

Vedlegg:

A. Steigen kontrollutvalg, 12. september 2019: Rapport om utvalgets virksomhet 2015-2019
B. Steigen kontrollutvalg, 12. september 2019: Protokoll
C. Steigen kontrollutvalg, 28. mai 2019: Protokoll

Bakgrunn for saken:
Kontroll og tilsyn med kommunens forvaltning er en kontinuerlig prosess. Nytt kontrollutvalg vil gjennom egne saker og egne prioriteringer i stor grad påvirke tema for fremtidig kontrollvirksomhet. Samtidig er det klart at tidligere aktivitet og vedtak på området vil få betydning for det nye utvalgets arbeid. Hensikten med denne saken er å gi det nye utvalget en orientering om saker fra forrige periode, samtidig som det pekes fremover mot det arbeid som skal skje i perioden frem til 2023.

Saken er ment å gi en oppstart, og ikke en uttømmende orientering. Kontrollutvalgets medlemmer oppfordres til å være aktiv og gi innspill når det gjelder tema for ytterligere informasjon eller opplæring, slik at dette kan tas opp i kommende møter.

Orientering om saker fra forrige periode:
Kontrollutvalget får en presentasjon og orientering om saker fra forrige periode når det gjelder

- Regnskap for kommunen
- Forvaltningsrevisjon, herunder kort om rapporter vedr
  - Barnevern (2016)
  - Post- og arkivrutiner (2018)
  - Brukerbetaling vann og avløp (2019)

- Selskapskontroll, herunder kort om
  - Selvkost og offentlige anskaffelser IRIS Salten IKS

- Andre saker behandlet av kontrollutvalget / henvendelser til kontrollutvalget

Arbeidet i kontrollutvalget kommende periode:
Kontrollutvalget skal i en fireårsperiode føre tilsyn med Steigen kommune. Utvalgets arbeid skal i utgangspunktet gjennomføres med de ressursene som finnes i revisjon og sekretariat.

Kontrollutvalgets aktivitet har økt litt fra valgperiode til valgperiode:

Valgperiode	**Antall møter**
2007-2011	12
2011-2015	13
2015-2019	14

Rapportering til kommunestyret:
Ny kommunelov (2018) omhandler rapportering til kommunestyret på følgende vis (§ 23-5):

> *Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget. I saker som skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken.*

Tilsvarende bestemmelse fantes i gammel kommunelov (1992). Loven setter ikke opp noe spesifikt krav om hvor ofte det skal rapporteres til kommunestyret. Ifølge Kommunelovens kommentarutgave (Overå /Bernt) må det *«imidlertid avgis en årlig rapport om kontrollutvalgets virksomhet»*. Så langt har Steigen kontrollutvalg ikke rapportert årlig til kommunestyret, men der har det vært utarbeidet en samlet rapport for hele valgperioden.

Planlegging av utvalgets virksomhet:
Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Det skal også utarbeides plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. I begynnelsen av valgperioden vil det komme egne saker til utvalget angående disse to planene.

Det er ikke stilt krav om annen form for planlegging av utvalgets virksomhet. Blant kommunene i Salten har Bodø og Meløy vedtatt egen virksomhetsplan, mens en rekke andre kontrollutvalg har bedt om at slik plan utarbeides fra og med 2020.

En virksomhetsplan kan f.eks inneholde

- Målsetting / prioriteringer for utvalgets arbeid
- Oppgaver og viktige aktiviteter i perioden
- Arbeidsform, etc.

Etter avtale med utvalgets leder er det sak om slik plan satt på dagsorden i utvalgets første møte.

Årlig virksomhetsplan med årlig rapportering vil

- Gi kommunestyret en mer løpende rapportering om utvalgets virksomhet
- Gi utvalget selv et verktøy for å systematisere egen aktivitet og prioriteringer
- Kunne bidra til mer oppmerksomhet om kontrollutvalgets arbeid
- Ikke være til hinder for at også dagsaktuelle saker fortsatt settes på dagsorden i utvalget.

Forslag til vedtak:
Saken legges frem til orientering og drøfting.

Inndyr, 9. desember 2019

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

A

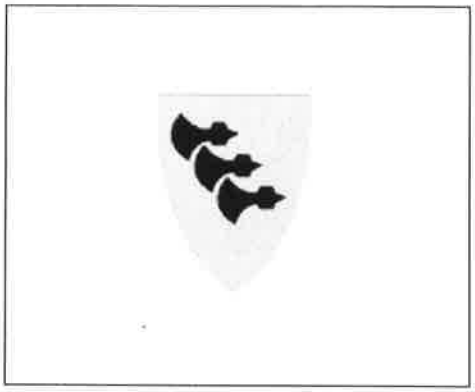

Kontrollutvalget Steigen kommune,

Rapport om utvalgets virksomhet 2015-2019

jnr 19/739 ark 418 1.5

1.0 Innledning

Steigen kontrollutvalg har i perioden 2015-2019 bestått av følgende medlemmer:

John Ringstad	leder
Christina Falch Holmvaag	nestleder
Astri G. Valberg	medlem
Gunnar Strømsvik	medlem
Salve Kildahl	medlem

Oppmøte på utvalgets møter har vært stabilt god. Ved noen anledninger har det likevel vært behov for å kalle inn varamedlemmer. Harald Larsen og Mona Larsen har møtt som varamedlemmer. Det er gjennomført 14 møter i kontrollutvalget i perioden 2015-2019, ett møte mer enn i forrige periode.

Kontrollutvalget er i medhold av kommunelovens § 77, oppnevnt av kommunestyret for å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning, på vegne av kommunestyret. Kommunelovens kapitel 12 *Internt tilsyn og kontroll. Revisjon*, samt Forskrift om kontrollutvalg i kommuner har lagt rammen for utvalgets virksomhet.

Gjennom uttalelser til kommunens årsregnskap, og innstillinger i saker om forvaltningsrevisjon, har kontrollutvalget rapportert om sitt virke i de nevnte sakene. Utvalget legger i tillegg frem for kommunestyret en samlet fremstilling om kontrollutvalgets arbeid i perioden.

2.0 Regnskap

Kontrollutvalget har avgitt uttalelse til kommunens regnskaper for årene fra og med 2015 til og med 2018. Regnskapene er avlagt med følgende resultat:

2015	merforbruk	kr	10 544 590
2016	merforbruk	kr	6 455 151
2017	merforbruk	kr	4 732 393
2018	mindreforbruk	kr	0

Kommunens administrasjon har bistått kontrollutvalget ved dets behandling av det enkelte års regnskap. Til grunn for utvalgets uttalelser ligger også revisors beretning, samt ytterligere informasjon fra revisor.

Revisor har hvert av de fire nevnte regnskapsårene avgitt revisors beretning vedrørende budsjett med forbehold. Dette har bakgrunn i at hovedansvarsområdene har hatt avvik mellom regnskap og regulert budsjett.

I kommunestyrets behandling av regnskapene er det ikke gjort vedtak som har krevd særskilt oppfølgning fra kontrollutvalgets side.

Kontrollutvalget har for regnskapsårene 2016-2018 avgitt uttalelse til kommunestyret om særregnskap for Steigen Allhus KF.

2.1 Nummerert brev

Ut over å avgi uttalelser til kommunale regnskaper, skal kontrollutvalget i tillegg påse at de forhold som blir gjenstand for nummerert brev fra revisor følges opp. Revisor er i henhold til forskrift pålagt å skriftlig påpeke visse forhold overfor kontrollutvalget.

I inneværende periode har revisor i mai 2019 sendt et nummerert brev til kontrollutvalget hvor det fremkom at en av kommunens tidligere ansatte var mistenkt for underslag. Kontrollutvalget har i mai 2019 oversendt rapport til kommunestyret om forholdene som ble tatt opp i det nummererte brevet.

3.0 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har i valgperioden utarbeidet en plan for forvaltningsrevisjon, slik det er bestemt i forskriftens § 10. Planen gjelder perioden 2016-2019 og er basert på risikovurderinger av kommunens virksomhet. Kommunestyret vedtok planen i sin sak 77/16 med følgende prioritering av områder for forvaltningsrevisjon:

1. Barnevern
2. Undersøkelse av post-/arkivtjenesten i Steigen kommune
3. Selvkost vann og avløp
4. Kommunens HMS-system i praksis

Kontrollutvalget ble av kommunestyret gitt fullmakt til å foreta endringer i planen der utvalget fant dette nødvendig.

Kontrollutvalgets oppgaver med forvaltningsrevisjoner er tredelt: 1. bestille gjennomføring av konkrete forvaltningsrevisjonsprosjekter, 2. saksbehandle og innstille til kommunestyret når det legges frem en forvaltningsrevisjonsrapport, samt 3. følge opp de vedtak kommunestyret fatter ved behandling av forvaltningsrevisjonsrapporter. I perioden 2015 til 2019 har kontrollutvalget gjennomført følgende behandling og oppfølgning innen forvaltningsrevisjon:

Prosjektets navn	**Behandling i kontrollutvalget**
Barnevern	Rapport behandlet november 2016 med innstilling til kommunestyret.
Undersøkelse av post-/arkivtjenesten i Steigen kommune	Rapport behandlet juni 2018 med innstilling til kommunestyret. Oppfølgning av kommunestyrets vedtak gjennomført april 2019 med rapportering til kommunestyret.
Selvkost vann og avløp	Rapport behandlet september 2019 med innstilling til kommunestyret.
Øvrig prosjekt i plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 (HMS-system)	Ikke bestilt
Ressursbruk og saksbehandling pleie og omsorg	Bestilt og behandlet av kontrollutvalget som gikk av 2015. Oppfølgning av kommunestyrets vedtak gjennomført april 2016 med rapportering til kommunestyret.

Forvaltningsrevisjonsrapportene har vært viktige bidrag til kunnskap om hvordan den kommunale forvaltningen fungerer, og har påpekt forbedringsmuligheter for kommunen.

Samlet sett har det vært tilfredsstillende gjennomføring av Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019.

4.0 Selskapskontroll

Vedtatt Plan for selskapskontroll 2016-2019 tilsa gjennomføring av selskapskontroll i Iris Salten IKS. Kontrollutvalget har behandlet en rapport etter dette, og saken ble oversendt kommunestyret til behandling.

Rapporten gjelder IRIS Salten IKS, og var en forvaltningsrevisjon vedrørende for det første selvkost for husholdningsavfall, og for det andre om regelverk for offentlige anskaffelser overholdes. Denne kontrollen / revisjonen ble bestilt i mars 2018, deretter behandlet av kontrollutvalget april 2019 med innstilling til kommunestyret. Rapporten viser at selskapet i stor grad har en tilfredsstillende håndtering av selvkost. Samtidig er det en del utfordringer når det gjelder forholdet til offentlige anskaffelser. Revisor har gitt forholdsvis omfattende anbefalinger i rapporten.

5.0 Øvrig kontroll og tilsyn

Med bakgrunn i kontrollutvalgets generelle mandat om å foreta løpende tilsyn og kontroll med forvaltningen, er det i utvalgets møter satt på dagsorden en rekke saker. Sakene har bakgrunn i innspill fremmet av publikum, utvalgets medlemmer, andre politikere i kommunen, saker som er tatt opp i media etc.

I disse sakene har utvalget kalt inn administrasjonen, og bedt denne redegjøre for saksforhold, regelverk, forvaltningspraksis etc. I perioden 2015 til 2019 gjelder dette bl.a følgende områder:

- Kommunens økonomiske situasjon
- Pårørendeinvolvering
- Offentlige anskaffelser
- Gjennomføring av prosjektarbeid i kommunen
- Henvendelser til kontrollutvalget vedr barnevernssaker
- Henvendelser til kontrollutvalget vedr oppsigelser
- Økonomisk internkontroll

Kontrollutvalget vil generelt bemerke at rådmannen og hans administrasjon har bidratt med gode redegjørelser og besvart utvalgets spørsmål i de sakene som er tatt opp.

6.0 Øvrige saker som vedrører utvalget

Kontrollutvalget har årlig avgitt uttalelse om behov for ressurser til kontroll og tilsyn (revisjon, sekretariat og kontrollutvalg). Utvalget vurderer ressurssituasjonen som tilfredsstillende.

Utvalgets medlemmer har deltatt på fagsamlinger i regi av revisjon og sekretariat for å øke kompetansen og bygge nettverk i forhold til andre kontrollutvalg. Utvalget er fornøyd med dette fordi det har vært viktig og nødvendig for å gjøre utvalget i stand til å ivareta sine pålagte oppgaver.

I medhold av forskrift om kontrollutvalg har kontrollutvalget et "påse"-ansvar i forhold til revisors arbeid med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Årlig legger revisor frem en erklæring om uavhengighet i forhold til den virksomhet som skal revideres. Denne behandles i kontrollutvalget.

Det gjennomføres en løpende vurdering av revisors arbeid, særlig ved behandling av forvaltningsrevisjonsrapporter. Nye veiledere om kontrollutvalgenes påse-ansvar, kan bidra til at det fremover blir en mer systematisk ivaretakelse av dette ansvaret.

Leinesfjord 12. september 2019

John Ringstad
leder

Christina Falch Holmvaag
nestleder

Salve Kildahl
medlem

Gunnar Strømsvik
medlem

Astri G. Valberg
medlem

B

Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
28.05.2019	19/481	418– 5.4

PROTOKOLL – STEIGEN KONTROLLUTVALG

Møtedato: **Tirsdag, 28. mai 2019 kl. 12.00 – 14.15**
Møtested: **Kommunestyresalen, Leinesfjord**
Saksnr.: **09/19 – 14/19**

Til stede:
John Ringstad, leder
Christina Falch Holmvaag, nestleder
Astri G. Valberg
Salve Kildahl
Gunnar Strømsvik

Forfall
Ingen

Varamedlemmer:
Ingen

Øvrige:
Økonomisjef Turid Markussen, sak 10-11/19
Rådmann Tordis Sofie Langseth, sak 10-11/19
Registrert revisor Rune Borøy, Salten kommunerevisjon IKS
Lars Hansen, sekretær for kontrollutvalget

Godkjenning av innkalling og sakliste
Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Merknader:
Ingen.

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
09/19	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 5. april 2019
10/19	Nummerert brev nr 1-2019 – Anmeldelse samt begjæring om at krav om erstatning blir fremmet av påtalemyndigheten
11/19	Økonomisk internkontroll i lys av nummerert brev nr 1
12/19	Sluttbehandling: Orientering til kontrollutvalget om praktisering av underskrift på kommunens vegne
13/19	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
14/19	Eventuelt

09/19 Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 5. april 2019

Forslag til vedtak:
Protokoll fra kontrollutvalgets møte 5. april 2019 godkjennes.

Votering:
Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Protokoll fra kontrollutvalgets møte 5. april godkjennes.

10/19 Nummerert brev nr 1-2019 – Anmeldelse samt begjæring om at krav om erstatning blir fremmet av påtalemyndigheten

Rådmann Tordis Sofie Langseth og økonomisjef Turid Markussen møtte for å redegjøre og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:
Kontrollutvalget har mottatt nummerert brev nr 1 datert 06.05.2019, hvor revisor tar opp at det er avdekket et underslag i kommunen. Revisor skal i henhold til revisjonsforskriftens § 4 skriftlig påpeke visse forhold overfor kontrollutvalget, herunder misligheter – utvalget skal påse at forhold revisor påpeker følges opp.

Kontrollutvalget gjør kommunestyret oppmerksom på følgende:

1. Nummerert brev fra revisor tar opp at en kommunalt ansatt i perioden 2008-2019 har foretatt underslag i form av uberettigede bankoverføringer til seg selv med minimum kr 436 244.
2. Vedkommende sin tilgang til bankkonti ble stoppet umiddelbart da forholdene ble avdekket, og det er fra kommunens side fremsatt krav om erstatning.
3. Kontrollutvalget har innhentet skriftlig kommentar fra rådmannen til det nummererte brevet. I tillegg har revisor og rådmannen supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon i møte. Utvalget mener.....

Kontrollutvalgets vedtak oversendes kommunestyret til orientering.

Omforent forslag til vedtak:
Kontrollutvalget har mottatt nummerert brev nr 1 datert 06.05.2019, hvor revisor tar opp at det er avdekket et underslag i kommunen. Revisor skal i henhold til revisjonsforskriftens § 4 skriftlig påpeke visse forhold overfor kontrollutvalget, herunder misligheter – utvalget skal påse at forhold revisor påpeker følges opp.

Kontrollutvalget gjør kommunestyret oppmerksom på følgende:

1. Nummerert brev fra revisor tar opp at en kommunalt ansatt i perioden 2008-2019 har foretatt underslag i form av uberettigede bankoverføringer til seg selv med minimum kr 436 244.
2. Vedkommende sin tilgang til bankkonti ble stoppet umiddelbart da forholdene ble avdekket, og det er fra kommunens side fremsatt krav om erstatning.
3. Kontrollutvalget har innhentet skriftlig kommentar fra rådmannen til det nummererte brevet. I tillegg har revisor og rådmannen supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon i møte. Utvalget mener at saken er tilstrekkelig belyst, og har i tillegg opprettet egen sak som går på kommunens økonomiske internkontroll.

Kontrollutvalgets vedtak oversendes kommunestyret til orientering.

Votering:
Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Kontrollutvalget har mottatt nummerert brev nr 1 datert 06.05.2019, hvor revisor tar opp at det er avdekket et underslag i kommunen. Revisor skal i henhold til revisjonsforskriftens § 4 skriftlig påpeke visse forhold overfor kontrollutvalget, herunder misligheter – utvalget skal påse at forhold revisor påpeker følges opp.

Kontrollutvalget gjør kommunestyret oppmerksom på følgende:

1. Nummerert brev fra revisor tar opp at en kommunalt ansatt i perioden 2008-2019 har foretatt underslag i form av uberettigede bankoverføringer til seg selv med minimum kr 436 244.
2. Vedkommende sin tilgang til bankkonti ble stoppet umiddelbart da forholdene ble avdekket, og det er fra kommunens side fremsatt krav om erstatning.
3. Kontrollutvalget har innhentet skriftlig kommentar fra rådmannen til det nummererte brevet. I tillegg har revisor og rådmannen supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon i møte. Utvalget mener at saken er tilstrekkelig belyst, og har i tillegg opprettet egen sak som går på kommunens økonomiske internkontroll.

Kontrollutvalgets vedtak oversendes kommunestyret til orientering.

11/19 Økonomisk internkontroll i lys av nummerert brev nr 1

Rådmann Tordis Sofie Langseth og økonomisjef Turid Markussen møtte for å redegjøre og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:
Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Omforent forslag:
Kontrollutvalget tar de tiltak som er beskrevet fra administrasjonen til etterretning. Utvalget ber rådmannen sende kopi av de skriftlige rutiner som blir etablert og inntatt i kommunens økonomiske kontrollrutiner.

Votering:
Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Kontrollutvalget tar de tiltak som er beskrevet fra administrasjonen til etterretning. Utvalget ber rådmannen sende kopi av de skriftlige rutiner som blir etablert og inntatt i kommunens økonomiske kontrollrutiner.

12/19 Sluttbehandling: Orientering til kontrollutvalget om praktisering av underskrift på kommunens vegne

Forslag til vedtak:
Juridisk vurdering av søksmåls- og ankekompetanse i saker etter barnevernloven datert 25.04.2019 tas til etterretning.

Votering:
Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Juridisk vurdering av søksmåls- og ankekompetanse i saker etter barnevernloven datert 25.04.2019 tas til etterretning.

13/19 Orienteringer fra revisjon og sekretariat.

Revisor orienterte:

- Regnskapsrevisjon: Er stort sett avsluttet, men fortsatt gjenstår 2 kommuner.
- Bemanning: Revisjonssjef går av 30.6.2019. Ny daglig leder fra 1.7.2019 blir Liv Anne Kildal, ved Bodø-kontoret. Ass revisjonssjef er sluttet – det er derfor ansatt avdelingsleder ved Fauske-kontoret: Jonny Riise som kommer fra stilling som regnskapssjef i Fauske kommune.
- Ny organisering av revisjon: Revisjonssjef har hittil hatt oppdragsansvar for 8 kommuner. Dette endres ved at de 4 gjenværende regnskapsrevisorene ved Fauskekontoret får to oppdragsansvar hver i kommunene.
- Prosessen med å få fylkeskommunen inn på eiersiden er avsluttet fra fylkeskommunens side.

Sekretariatet orienterte:

- Om dokumenter vedlagt saken.
- Om innkommet epost datert 24. mai 2019: Vedrørende ugyldig kontrakt innen IT Steigen kommune.
    - Utvalget ber om sak til neste møte om inngått avtale om leveranse innen IT til kommunen, herunder økonomi og driftsmessige konsekvenser.
    - Utvalget ber om sak til neste møte med redegjørelse om KOFA sin beslutning når det gjelder sak der kommunen er innklaget for brudd på Lov om offentlige anskaffelser i forbindelse med kjøp av IKT-tjenester.

Lukking av møtet:

Behandling

Kontrollutvalget tok opp om saken skulle behandles for lukkede dører. Debatten ble holdt for lukkede dører. Dørene ble så åpnet og organet stemte over forslaget om lukking.

Vedtak

Med hjemmel i kommunelovens § 31 nr. 2 vedtok kontrollutvalget å behandle denne delen av sak 13/19 for lukkede dører. Begrunnelsen er at det foreligger lovbestemt taushetsplikt jfr. off. § 13 samt fvl. § 13.

Dørene ble deretter lukket.

- Om dokumenter unntatt fra offentlighet, eposter, datert hhv 15.4.2019 og 15.5.2019,
    - Kontrollutvalget tar dette opp som sak til neste møte og ber sekretariatet innhente dokumentasjon som kan belyse saken.

Dørene ble deretter åpnet.

Vedtak:

Redegjørelse fra revisjon og sekretariat tas til orientering.

14/19 Eventuelt

Ingen ytterligere saker til behandling.

Leinesfjord, den 28. mai 2019

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Utskrift sendes:
Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer
Steigen kommune v/ ordfører og rådmann,
Salten kommunerevisjon IKS

Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
12.09.2019	19/727	418– 5.4

PROTOKOLL – STEIGEN KONTROLLUTVALG

Møtedato: **Torsdag, 12. september 2019 kl. 11.00 – 12.45**
Møtested: **Kommunestyresalen, Leinesfjord**
Saksnr.: **15/19 – 20/19**

Til stede:
John Ringstad, leder
Christina Falch Holmvaag, nestleder
Astri G. Valberg
Salve Kildahl
Gunnar Strømsvik

Forfall
Ingen

Varamedlemmer:
Ingen

Øvrige:
Rådmann Tordis Sofie Langseth, sak 17/19
Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Rune Borøy, og
Forvaltningsrevisor Kai Andre Blix, Salten kommunerevisjon IKS
Lars Hansen, sekretær for kontrollutvalget

Godkjenning av innkalling og sakliste
Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Merknader:
Ingen.

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
15/19	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 28. mai 2019
16/19	Rapport forvaltningsrevisjon: Selvkost – Brukerbetaling vann og avløp
17/19	Redegjørelse fra administrasjonen: Status for gjennomføring av anskaffelse av IKT-tjenester
18/19	Rapport til kommunestyret om kontrollutvalgets aktivitet 2015-2019
19/19	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
20/19	Eventuelt

15/19 Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 28. mai 2019

Forslag til vedtak:
Protokoll fra kontrollutvalgets møte 28. mai 2019 godkjennes.

Votering:
Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Protokoll fra kontrollutvalgets møte 28. mai godkjennes.

16/19 Rapport forvaltningsrevisjon: Selvkost – Brukerbetaling vann og avløp

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):
1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Selvkost – Brukerbetaling vann og avløp er forelagt kommunestyret i Steigen og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber rådmannen merke seg rapportens anbefalinger.

Votering:
Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak (innstilling til kommunestyret):
1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Selvkost – Brukerbetaling vann og avløp er forelagt kommunestyret i Steigen og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber rådmannen merke seg rapportens anbefalinger.

17/19 Redegjørelse fra administrasjonen: Status for gjennomføring av anskaffelse av IKT-tjenester

Rådmann Tordis Sofie Langseth møtte for å redegjøre og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:
Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Omforent forslag:
Redegjørelsen fra rådmannen tas foreløpig til informasjon.

Saken tas opp igjen i utvalget når det foreligger mer informasjon.

Votering:
Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Redegjørelsen fra rådmannen tas foreløpig til informasjon.

Saken tas opp igjen i utvalget når det foreligger mer informasjon.

18/19 Rapport til kommunestyret om kontrollutvalgets aktivitet 2015-2019

Forslag til vedtak:
Rapport om kontrollutvalgets aktivitet i perioden 2015 – 2019 oversendes kommunestyret med de endringer som fremkom i møtet.

Votering:
Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Rapport om kontrollutvalgets aktivitet i perioden 2015 – 2019 oversendes kommunestyret med de endringer som fremkom i møtet.

19/19 Orienteringer fra revisjon og sekretariat.

Revisor orienterte:

- Bemanning: To ansatte har sluttet sommeren 2019. Ny daglig leder er Liv Anne Kildal, som holder til ved Bodø-kontoret. De 4 regnskapsrevisorene ved Fauske-kontoret har oppdragsansvar for 2 kommuner hver. I ny stilling som avdelingsleder ved Fauskekontoret er Jonny Riise tilsatt.
- Forvaltningsrevisjon: Tre stillinger besatt, drift ser lovende ut.

Sekretariatet orienterte:

- Om dokumenter vedlagt saken.
- Om to dokumenter delt ut i møtet:
    - Unntatt offentlighet Off.lov § 13, jfr Fvl § 13: Epost 25. juni 2019: Erstatning

fra Steigen
- Unntatt offentlighet Off.lov § 13, jfr Fvl § 13: Notat fra sekretariatet: Notat fra samtale med informasjon om anmeldelse og erstatningskrav.

Lukking av møtet:
Behandling
Sekretariatet tok opp om saken skulle behandles for lukkede dører. Debatten ble holdt for lukkede dører. Dørene ble så åpnet og organet stemte over forslaget om lukking.

Vedtak
Med hjemmel i kommunelovens § 31 nr. 2 vedtok kontrollutvalget å behandle denne delen av sak 19/19 for lukkede dører. Begrunnelsen er at det foreligger lovbestemt taushetsplikt jfr. off. § 13 samt fvl. § 13.

Dørene ble lukket.

20/19 Eventuelt

Ingen ytterligere saker til behandling.

Leinesfjord, den 12. september 2019

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Utskrift sendes:
Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer
Steigen kommune v/ ordfører og rådmann,
Salten kommunerevisjon IKS

Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
09.12.2019	19/224	418– 5.3

SAK 22/19

Engasjementsbrev fra revisor

Saksgang:	Møtedato:
Kontrollutvalget	16.12.2019

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS 10. oktober 2019: Engasjementsbrev Steigen kommune

Bakgrunn for saken:
Revisor skal utføre sitt arbeid i samsvar med revisjonsforskriften og god kommunal revisjonsskikk, herunder de internasjonale revisjonsstandardene. En av disse standardene er ISA 2010 *Inngåelse av avtale om vilkårene for revisjonsoppdrag*. Standarden angir at vilkårene for revisjonsoppdrag som hovedregel skal nedtegnes i en skriftlig avtale, oftest ivaretatt gjennom bruk av engasjementsbrev.

Hensikten med et engasjementsbrev er å nedtegne vilkårene for oppdraget og kommunisere dette med oppdragsgiver, slik at det er en felles forståelse for arbeidsoppgaver og ansvarsdeling på ulike områder. Vedlagte brev fra Salten kommunerevisjon IKS gir grunnleggende informasjon om

1. Revisjonens ansvar og innhold
2. Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
3. Regnskapsrevisjon
4. Rapportering og dialog, herunder vedr misligheter og nummererte brev

Revisor utarbeider og sender årlig revisjonsberetning til kontrollutvalget i forbindelse med utvalgets behandling av regnskapet. Det har imidlertid ikke har vært utarbeidet oppsummeringsbrev med mer utfyllende informasjon om revisjon gjennom året.

Norsk kommunerevisorforbund (NKRF) har utarbeidet en veileder for kontrollutvalgets påse-ansvar overfor revisor, hvor det bl.a fokuseres på god dialog mellom kontrollutvalg og revisor:

> *I praksis er det ofte gjort skriftlige avtaler mellom revisor og kommune/kontrollutvalg, og/eller revisor skriver et engasjementsbrev som avklarer formålet med og innholdet i revisjonen og revisors plikter. I disse ligger det en god mulighet til å avtale og avklare blant annet forventinger til og innhold i dialogen mellom revisor og kontrollutvalg. Se nærmere om forslag til innhold i slike avtaler nedenfor.*

Fra Veilederens punkt 6 Avtaler mellom revisor og kontrollutvalget:

> *Mange har funnet det hensiktsmessig å utarbeide avtaler eller rutiner som regulerer samarbeidet og arbeidsfordelingen mellom kontrollutvalget og revisor. Dette blir ofte gjort for forhold som ikke er tilstrekkelig regulert gjennom lov og forskrift.*
>
> *Slike avtaler/rutiner kan eksempelvis omtale:*
> - *Krav til skriftlighet i rapportering /kommunikasjon*
> - *Avklare kontrollutvalgets innsynsrett i revisors arbeidspapirer*
> - *Definere kvalitet på tjenesteleveransen med resultatmål og frister*
>   - *Revisjonsstrategi / Planleggingsmemo pr oppdrag med fordeling av ressurser (i løpet av høsten)*
>   - *Nummererte revisjonsbrev (løpende)*
>   - *Kopi av revisjonsberetning innen angitte frister*
>   - *Årsrapport / Oppsummeringsbrev pr. revisjonsoppdrag (våren) som kan inneholde:*
>   - *Funn og resultater i forhold til overordnet revisjonsstrategi*
>   - *Hovedtrekkene i gjennomført revisjon*
>   - *Kommentarer/merknader til årsregnskap og årsberetning*
>   - *Administrasjonens oppfølging av revisors merknader,*
>   - *revisjonsbrev og prosjekter*
> - *Revisors forslag til budsjett for revisjonsoppdraget for kommende år og hvilke tjenester som dekkes (høsten), og evt. benchmarking*
> - *Avklare hva som er tilleggstjenester*
> - *Skriftlig egenvurdering av uavhengighet (årlig)*
> - *Forholdet til media og avtale om hvem som uttaler seg*
> - *Oppsigelse og reforhandling*
>
> *Opplistingen over er ikke uttømmende. Slike avtaler/rutiner vil etter vårt syn bidra til en tydeligere avklaring av roller og hva kontrollutvalget kan forvente fra revisor. Behovet for slike avtaler/rutiner må imidlertid ses i sammenheng med selskapsavtaler og andre avtaler som allerede regulerer det enkelte oppdraget.*

Vurdering:
Det fremlagte engasjementsbrevet gir en grunnleggende informasjon om arbeidsoppgaver og ansvarsforhold. For å utøve sitt påse-ansvar overfor revisjonen, er det særlig viktig at det avklares hensiktsmessige former for rapportering og dialog mellom revisjon og kontrollutvalg. NKRFs veileder gir en del innspill til avtaler / rutiner for å regulere samarbeidet og arbeidsfordelingen mellom kontrollutvalg og revisor. Det finnes allerede etablerte rutiner når det gjelder

- Nummererte revisjonsbrev
- Kopi av revisjonsberetning innen angitte frister
- Budsjettbehandling med innspill fra revisor
- Årlig skriftlig egenvurdering av uavhengighet

Utvalget bør drøfte om det er behov for ytterligere rutiner / avtaler med revisor. Utvalget bør uansett ha en løpende dialog med revisor, og eventuelle utvidede behov kan tas opp også i utvalgets kommende møter.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor vil være til stede i møtet.

Forslag til vedtak:

1. Steigen kontrollutvalg tar engasjementsbrev av 10. oktober 2019 for revisjon av Steigen kommune til etterretning.

2. Kontrollutvalget ber om at det årlig utarbeides et oppsummeringsbrev med nærmere informasjon om revisors arbeid med revisjon av kommunens regnskap.

3. Ved endringer i kommunen eller hos revisor, som tilsier at det er behov for nytt engasjementsbrev, sendes nytt brev i løpet av valgperioden.

Inndyr, 9. desember 2019

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

SALTEN
KOMMUNEREVISJON

Salten kontrollutvalgservice
Dato 11.10.2019
Jnr. 19/035
Arkiv nr. U18 3.1
Hjemmel u off:

Kontrollutvalget i Steigen kommune

Deres ref.: * Vår ref.: 1310 A2/lak Dato: 10 oktober 2019

Engasjementsbrev – Steigen kommune

1. Innledning

Salten kommunerevisjon IKS er i henhold til avtale revisor for Steigen kommune. Revisjonen består av forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon, og omfatter revisjonen av kommuneregnskapet og tilhørende regnskap. Med utgangspunkt i de revisjonsbestemmelsene som gjelder for kommuner og fylkeskommuner, herunder standarder for god kommunal revisjonsskikk, vil vi i dette brevet beskrive vår forståelse av revisjonsoppdraget, slik at utvalget får en oppfatning av rollefordeling og hva som kan forventes av oss.

De økonomiske forhold mellom revisjonen og kontrollutvalget som oppdragsgiver er behandlet i en egen avtale.

2. Revisjonen – ansvar og innhold

Kommuneloven har blant annet følgende bestemmelser om revisjonen i kapittel 24 Revisjon

§ 24-2 Revisors ansvar og myndighet

- Revisor skal utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov.
- Revisor skal planlegge, gjennomføre, dokumentere og rapportere sitt arbeid i samsvar med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk
- Revisor skal rapportere om sitt arbeid og resultatene av sin revisjon til kontrollutvalget.
- Revisor kan kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger fram alle opplysninger, redegjørelser eller dokumenter som han eller hun finner nødvendige for å utføre sine oppgaver. Revisor kan også foreta undersøkelser som han eller hun mener er nødvendige. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolltiltak etter dette leddet.

§ 24-5 Regnskapsrevisjonens innhold

- Revisor skal vurdere om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift.
- Revisor skal vurdere om registreringen og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift.
- Revisor skal vurdere om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever. Revisor skal vurdere om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet. Revisor skal se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene.
- Revisor skal gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil.

§ 24-9 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen

- Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.
- Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.
- Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

Vi vil gjennomføre og rapportere resultatene av vår revisjon i henhold til god kommunal revisjonsskikk, som er en rettslig standard. Innholdet i dette begrepet er normert av kommunelovens bestemmelser om revisjon, tilhørende forskrifter og etablerte og anerkjente standarder på området. Som medlem av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) er vi underlagt jevnlige eksterne kvalitetskontroller.

Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Ledelsenes ansvar
I henhold til kommuneloven er det kommunedirektøren som er ansvarlig for at kommunens interne administrative kontroll og økonomiforvaltning er ordnet på en betryggende måte og er gjenstand for betryggende kontroll. Det er også kommunedirektørens ansvar å utarbeide og fremme kommunens årsberetning og avlegge årsregnskapet i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, forskrift om årsregnskap og årsberetning i kommuner og fylkeskommuner og god kommunal regnskapsskikk.

Kommunens ledelse har også ansvaret for at vi som revisor har ubegrenset tilgang til registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon vi finner nødvendig for å kunne utføre vårt arbeid, herunder korrespondanse, kontrakter, protokoller m.v. Dette inkluderer også tilgang til systembeskrivelser og nødvendig veiledning.

Kommunestyret og kontrollutvalgets ansvar

Kommunestyret er kommunens øverste organ, og har det øverste tilsyn med den kommunale og fylkeskommunale forvaltning. Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på sine vegne. Kontrollutvalget skal påse at kommunen og forvaltningen blir forsvarlig revidert. Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjoner basert på en overordnet risiko- og vesentlighetsanalyse.

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

I henhold til § 23-3 innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak. Herunder om

a) forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,

b) forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,

c) regelverket etterleves,

d) forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,

e) beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,

f) resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.

I henhold til § 23-4 innebærer eierskapskontroll å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjon skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området, og det skal etableres revisjonskriterier for det enkelte prosjekt.

Innenfor forvaltningsrevisjon av kommuner er det NKRF som er det standardsettende organ. Grunnlaget og bakgrunnen for den enkelte forvaltningsrevisjon vil være beskrevet ved rapporteringen av den enkelte revisjon, slik at denne oppgaven ikke blir beskrevet ytterligere i dette brevet. Se for øvrig nærmere om rapportering under eget avsnitt.

Bestillinger av forvaltningsrevisjonsprosjekter skjer med bakgrunn i overordnet plan eller vedtak i kontrollutvalget.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor er Bjørn Vegard Gamst.

Regnskapsrevisjon

Når det gjelder regnskapsrevisjon vil grunnlaget for vårt arbeid i mindre grad være omtalt ved avrapportering, slik at vi her bruker noe mer plass på å beskrive vårt arbeid og grunnlaget for dette.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Rune Borøy.

Årsregnskapet og de aktuelle delene av årsberetningen

I regnskapsrevisjonen er vår hovedoppgave som revisor for kommunen å vurdere og avgi en uavhengig uttalelse (revisjonsberetning) om hvorvidt årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter. I tillegg kontrollerer vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpene stemmer med regulert beløp.

Vi kontrollerer også om opplysninger i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet. I tillegg kontrollerer vi om den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

Videre er det vår oppgave å vurdere om kommunen har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll.

Årsregnskapet skal iht kommuneloven være avlagt av kommunedirektøren innen 22. februar i året etter regnskapsåret. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og senest innen 31. mars. Kommunedirektørens ansvar omfatter også ansvar for at registrering, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger er innrettet på en ordentlig og oversiktlig måte.

Revisjonens utførelse og forholdet til intern kontroll

God kommunal revisjonsskikk innebærer blant annet at vi kontrollerer utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, foretar analytiske vurderinger og andre revisjonshandlinger som vi etter forholdene finner hensiktsmessige.

På grunn av en revisjons iboende begrensninger, sammen med den interne kontrollens iboende begrensninger, er det alltid risiko for at ikke all vesentlig feilinformasjon i regnskapet avdekkes, selv om revisjonen er planlagt og utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Ved vår risikovurdering vurderer vi de interne kontrollene som er relevant for kommunens eller enhetens utarbeidelse av årsregnskapet med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for effektiviteten av enhetens interne kontroll. Generelt vil en effektiv intern kontroll (kommunens egen) redusere risikoen for at misligheter og feil vil oppstå uten å bli avdekket, men vil aldri kunne eliminere denne risikoen. Omfanget av vårt revisjonsarbeid vil for en stor del være avhengig av kvaliteten på, og effektiviteten av kommunens interne kontroll, samt regnskaps- og rapporteringsrutiner. Vi vil rapportere skriftlig om eventuelle vesentlige mangler i den interne kontrollen som er relevante for revisjonen av årsregnskapet og som vi har identifisert under revisjonen, se nærmere om dette under avsnittet rapportering.

Registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger

Når vi konkluderer om registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i revisjonsberetningen, vil revisjonen være utført i samsvar med den internasjonale standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon». Denne standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå betryggende sikkerhet for at det ikke er vesentlige formelle mangler knyttet til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger. Slike vurderinger innebærer gjennomføring av kontrollhandlinger for å innhente bevis om disse forholdene. De valgte kontrollhandlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for vesentlige mangler.

Ved vurderingen av ledelsens plikter med hensyn til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger, innhenter revisor informasjon om kommunens interne rutiner for å vurdere samsvaret med lov, forskrift og god bokføringsskikk, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.

Andre uttalelser og kontrollhandlinger
Vår revisjon vil også omfatte de kontrollhandlinger som er nødvendige for å attestere følgeskriv til lønns- og trekkoppgavene og de terminvise krav etter den kommunale ordningen for momskompensasjon. Vi utfører også kontroll av tilskudd som er gitt for å finansiere særskilte oppgaver (særattestasjoner), der det er krav eller ønske om revisors attestasjon. Våre kontroller utføres i tråd med oppdragsgivers anvisninger og aktuell standard for attestasjonsoppdrag.

3. Innsynsrett og taushetsplikt

Revisor kan kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument hos kommunen og foreta de undersøkelser som revisor finner nødvendige for å gjennomføre oppgavene.

Både oppdragsansvarlig revisor og revisjonsmedarbeiderne har – med visse lovhjemlede unntak - taushetsplikt om alt de får kjennskap til under utførelsen av arbeidet. Dette følger av kommunelovens § 24-2. Taushetsplikten gjelder ubegrenset i tid, også etter at oppdraget er avsluttet.

Taushetsplikten er dog ikke til hinder for at kontrollutvalget får den informasjon om resultater av revisjonen som er nødvendige.

4. Rapportering og dialog

Engasjementsbrev for revisjonsoppdraget utarbeides for hver valgperiode eller oftere dersom det er forhold som tilsier det. I tillegg utarbeides oppstartsbrev i forbindelse med oppstart av den enkelte forvaltningsrevisjon og årlig i forbindelse med oppstart av regnskapsrevisjonen, dette sendes administrasjonen.

Kontrollutvalget skal sørge for at plan for forvaltningsrevisjon blir utarbeidet og innstille til kommunestyret, som vedtar planen. Forvaltningsrevisjoner rapporteres til kontrollutvalget i form av egne rapporter.

Regnskapsrevisjonens innhold avhenger av revisjonsstandarder, intern kontroll og revisors skjønn. Kontrollutvalgets oppgave er å påse at kommunen har en tilstrekkelig revisjon. For å sikre kontrollutvalget informasjon om regnskapsrevisjonen vil det i tillegg til revisjonsberetningen redegjøres for status i arbeidet ved møter i kontrollutvalget.

Misligheter

Revisor skal iht. kommuneloven § 24-5, gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Konstateres det misligheter ved revisjon, eller på annen måte, skal revisor straks sende foreløpig innberetning til kontrollutvalget.

Når saksforholdet er nærmere klarlagt skal revisor sende endelig innberetning til kontrollutvalget. Revisor skal sende kopi av innberetningen til kommunedirektøren.

Nummererte brev

Vi kan gjennom regnskapsrevisjonen finne forhold som ikke blir påpekt i revisjonsberetningen, men vi finner det nødvendig å påpeke i nummerert brev. Slike nummererte brev vil bli sendt til kontrollutvalget og kommunedirektøren. Kontrollutvalget har et ansvar for å påse at forhold som er påpekt av revisor blir fulgt opp.

I henhold til kommuneloven § 24-7 skal revisor påpeke følgende forhold i nummererte brev:

- vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- enhver mislighet
- hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Brev med påpekning av mindre vesentlige feil eller mangler vil bli sendt direkte til administrasjonen.

Uttalelser fra kommunens ledelse

I forbindelse med årsavslutningen vil vi i henhold til god kommunal revisjonsskikk innhente en skriftlig uttalelse fra ledelsen om fullstendigheten og riktigheten av de opplysninger som gis i årsregnskapet. På samme måte er vi pålagt å innhente skriftlige uttalelser fra ledelsen om kjennskap til eller mistanke om misligheter mv. Disse uttalelsene vil innhentes fra administrasjonen.

5. Andre tjenester

Vår organisasjon har medarbeidere med betydelig kompetanse og praksis innenfor mange fagområder. Dette gjør oss i stand til å yte kompetent veiledning til dere, og som medlem av NKRF kan vi også trekke på kompetansen i et stort fagmiljø. Vi bistår gjerne med veiledning innenfor intern kontroll, merverdiavgift, regnskapsføring, budsjetter, lov og forskrifter osv., så langt det lar seg gjøre innenfor vår oppgave som revisor.

Vi håper innholdet i dette brevet samsvarer med kontrollutvalgets forståelse av revisors rolle og ansvarsområder, og vi ser frem til et godt og konstruktivt samarbeid. Hvis noe er uklart eller utvalget har spørsmål, er det bare å ta kontakt.

Med hilsen

Liv Anne Kildal
Daglig leder

KOPI: Rådmannen i Steigen kommune

Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
09.12.2019	19/225	418– 5.3

SAK 23/19

Revisors vurdering av egen uavhengighet

Saksgang:	**Møtedato:**
Kontrollutvalget	16.12.2019

Vedlegg:
1. Salten kommunerevisjon IKS 1. juli 2019: Egenvurdering av uavhengighet

Bakgrunn for saken:
I henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 16 skal oppdragsansvarlig revisor minimum hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Vedlagt følger slik egenvurdering datert 1. juli 2019 fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Rune Borøy og oppdragsansvarlig forvaltingsrevisor Bjørn Vegard Gamst.

Nærmere bestemmelser om revisors uavhengighet finnes i forskrift om kontrollutvalg og revisjon:

> ***§ 16.Krav til revisors uavhengighet***
> *Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.*
>
> *Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen eller i en interkommunal samarbeidsordning medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.*
>
> ***§ 17.Grenser for revisors tilknytning til den reviderte virksomheten***

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.

Nærstående etter første ledd er

a) revisorens ektefelle eller samboer og deres søsken
b) revisorens slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og deres ektefeller eller samboere
c) revisorens søsken og deres ektefeller eller samboere
d) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje til revisorens ektefelle eller samboer.

§ 18. Grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha

Revisor kan ikke

a) ha andre stillinger i kommunen eller fylkeskommunen
b) ha andre stillinger i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av
c) være medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av. Dette gjelder ikke hvis virksomheten utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap, samvirkeforetak eller aksjeselskap
d) delta i eller ha funksjoner i en annen virksomhet, hvis det kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller fylkeskommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisoren
e) utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet
f) yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver
g) opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolsloven § 218.

I samme forskrift § 19 er det krav om at revisor årlig, og ellers ved behov, skal gi kontrollutvalget en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet:

Den som utfører revisjon eller annen kontroll for en kommune eller fylkeskommune, skal løpende vurdere sin uavhengighet.

Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

En skriftlig egenvurdering om revisjonens uavhengighet skal følge alle tilbud om revisjon.

Vurdering:
Sekretariatet har ingen merknader til egenvurderingen.

Forslag til vedtak:
Kontrollutvalget i Steigen kommune tar revisors egenvurdering av sin uavhengighet datert 1. juli 2019 til etterretning. Utvalget ber om å bli løpende orientert om forhold som kan endre vurderingen av uavhengighet.

Inndyr, 9. desember 2019

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

SALTEN
KOMMUNEREVISJON

Salten kontrollutvalgservice
Dato 19.08.2019
Jnr. 19/637
Arkiv nr. 418 3-1
Hjemmel u off:

Kontrollutvalget i Steigen kommune

Deres ref.: Vår ref.: 1310/A2/bvg/rb/lak Dato: 1. juli 2019

EGENVURDERING AV UAVHENGIGHET

I henhold til forskrift av 15. juni 2004 om revisjon av kommuner, jf § 15, skal revisor vurdere sin egen uavhengighet i forhold til revisjonen av kommunen.

Uavhengigheten er vurdert i forhold til Steigen kommune. Jeg ser ingen forhold som er til hinder for å revidere regnskapet til Steigen kommune og øvrige kommunale regnskap, eller til å være ansvarlig for gjennomføring av planlagte forvaltningsrevisjonsprosjekter.

Rune Borøy
Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

Bjørn Vegard Gamst
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
09.12.2019	19/226	418– 5.3

SAK 24/19

Virksomhetsplan 2020 for kontrollutvalget

Saksgang:	Møtedato:
Kontrollutvalget	16.12.2019

Vedlegg:
- Utkast: Virksomhetsplan 2020 for Steigen kontrollutvalg.

Bakgrunn for saken:
Saken er satt på dagsorden etter avtale med utvalgets leder. Vedlagt saken er utkast / forslag til virksomhetsplan for Steigen kontrollutvalg for 2020.

Kommunestyret har det overordnede kontrollansvar for kommunens virksomhet. Kontrollutvalget er kommunestyrets organ for å føre løpende kontroll og tilsyn med forvaltningen på kommunestyrets vegne. Et godt fungerende kontrollutvalg er viktig for å sikre folkevalgt innsyn og kontroll.

Rammebetingelsene for kontrollutvalget blir i stor grad avgjort av kommunestyret, som legger til rette for at kontrollutvalget skal være i stand til å ivareta sine kontroll- og tilsynsoppgaver. For å målrette kontrollutvalgets arbeid er det utarbeidet forslag til en virksomhetsplan. Det legges opp til at planen skal inneholde oversikt over de områder som er prioritert og hvilke kontroll- og tilsynsoppgaver som er planlagt i 2020. Saken legges frem for kontrollutvalget for drøfting og prioritering av utvalgets aktiviteter i 2020. Dette gir grunnlag for vedtak av plan, enten i inneværende eller neste møte.

Ut over de oppgaver utvalget har tilknyttet regnskap, forvaltningsrevisjon og andre saker angående kontroll og tilsyn, nevnes i tillegg noen flere aktuelle saker:

Reglement for kontrollutvalg: Ny kommunelov § 5-13 bestemmer at

Folkevalgte organer skal ha et reglement som fastsetter

a) organets virkeområde og eventuelle vedtaksmyndighet
b) tidsperioden som organet er opprettet for
c) eventuelle andre sentrale bestemmelser om organets virksomhet.

Orientering fra revisor om overordnet revisjonsstrategi/ revisjonsplan: Ny kommunelov viderefører at kontrollutvalget har et påse-ansvar overfor revisor. Som et ledd i oppfølgningen på dette området foreslås det en egen sak med en gjennomgang av revisjonsstrategi.

Forslag til vedtak:
Virksomhetsplan 2020 oversendes kommunestyret med de endringer som fremkom i møtet.

Inndyr, 9. desember 2019

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

(utkast)

Kontrollutvalget, Steigen kommune,

Virksomhetsplan 2020

Innholdsfortegnelse

INNLEDNING 3

KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING 3
KONTROLLUTVALGETS LOVPÅLAGTE OPPGAVER 4
ANDRE OPPGAVER 5
KONTROLL OG TILSYN – BUDSJETT 2020 6
PLAN FOR MØTEVIRKSOMHETEN 2020 7

vedlegg 8

INNLEDNING

Kommunestyrets kontrollansvar:

> Kommunestyret er kommunens øverste organ, og har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet.
>
> Kommunestyret kan kreve at enhver sak skal legges fram til orientering eller avgjørelse.
>
> Kommunestyret kan omgjøre vedtak som er truffet av andre folkevalgte organer eller av administrasjonen, hvis disse selv kunne ha omgjort vedtaket. (k.lov § 22-1).

Etter bestemmelsen i kommuneloven § 23-1 har kommunestyret valgt et kontrollutvalg som skal føre løpende kontroll på kommunestyrets vegne.

Den kommunale egenkontrollen som utøves av kontrollutvalget erstatter ikke kommunens internkontroll etter kommunelovens kapittel 25, eller kommunedirektørens ansvar for internkontroll.

KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING

Valg til kommunens kontrollutvalg ble gjort av kommunestyret i møte den 8. oktober 2019 - sak 38/19.

Medlemmer i kontrollutvalget for perioden 2019 – 2023 er:

Medlem:	Varamedlemmer :
Thomas Johan Danielsen, Sp, leder	1. Harald Holmvaag, Sp
Per Løken, Sp, medlem	2. Eva Bakkeslett, Rødt
Tone Heggen Eriksen, Rødt, medlem	3. Edgar Johansen, Sp

Medlem:	Varamedlemmer :
Rita Brendryen, SV, nestleder	1. Tarald Sivertsen, H
Torbjørn Hjertø, Ap, medlem	2. Kjersti Gylseth, V
	3. Kenneth Lamøy, FrP

KONTROLLUTVALGETS LOVPÅLAGTE OPPGAVER

Kontrollutvalget skal føre løpende kontroll på vegne av kommunestyret.
Kontrollutvalget skal påse at:

a) kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
b) det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
c) det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
d) vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.

Regnskapsrevisjon

Utvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, at regnskapsrevisjonen blir utført i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instrukser og avtaler med revisor, og at regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene som blir stilt i lovverket.

Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres forvaltningsrevisjon av kommunens administrasjon og av selskapene som kommunen har eierinteresser i.
Kontrollutvalget skal lage en plan for gjennomføringen av forvaltningsrevisjoner. Planen skal være basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Planen vedtas av kommunestyret. Utvalget skal også se til at administrasjonen setter i verk vedtak som er gitt av kommunestyret etter forvaltningsrevisjoner.

Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal føre kontroll med forvaltningen av kommunens eierskap gjennom eierskapskontroller. Kontrollutvalget skal lage en plan for gjennomføring av eierskapskontrollene, planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Planen vedtas av kommunestyret. Kontrollutvalget skal rapportere om resultatene av kontrollene til kommunestyret. Utvalget skal også se til at administrasjonen setter i verk vedtak som er gitt av kommunestyret etter eierskapskontroller.

Budsjett for kontrollarbeidet

Utvalget setter opp forslag til årsbudsjett for revisjon, sekretariatet og kontrollutvalgets egen drift og sender dette til kommunestyret med anbefaling om vedtak.

Rapportering til kommunestyret

Kontrollutvalget skal rapportere om resultatene av sitt arbeid til kommunestyret.

Uttalelse om årsregnskapet

Kontrollutvalget skal uttale seg om kommunens og kommunale foretak sine årsregnskap og årsberetning.

Annet
Kontrollutvalget kan foreta undersøkelser som det mener er nødvendig.

ANDRE OPPGAVER
Kontakten med kommunestyret
Kontrollutvalget skal arbeide for å få en best mulig kommunikasjon med kommunestyret, både gjennom sakene utvalget oversender, gjennom sin årlige rapportering og ved andre orienteringer om utvalgets virksomhet.

Åpenhet
Kontrollutvalgets møter er åpne og alle har rett til å være til stede under møtene, men med de unntak som følger av kommuneloven § 11-5. Åpenhet er viktig, også om kontrollutvalgets virksomhet. Innenfor rammen av kommunelov og offentlighetslovgivningen, vil utvalget legge til rette for at utvalgets møter i størst mulig grad kan gjennomføres som åpne møter.

Henvendelser fra publikum
Alle henvendelser som kommer inn til sekretariatet blir lagt fram for kontrollutvalget, som tar stilling til om henvendelsen gir grunnlag for undersøkelser og / eller sak med bakgrunn i henvendelsen.

Oppfølging
Kontrollutvalget følger opp vedtak som angår utvalgets arbeid, og vurderer om sekretariatsbistanden tilfredsstiller utvalgets behov.

Utvalgets faglige oppdatering
Medlemmene i kontrollutvalget får tilbud om å delta på faglige samlinger.

Virksomhetsbesøk
For å kunne føre tilsyn med den totale virksomheten er det viktig at kontrollutvalget har ressurser og kjennskap til kommunens forvaltning og tjenester. Det kan være aktuelt å besøke ulike kommunale virksomheter. Besøkene kan også inkludere kommunale foretak og selskap. Virksomhetsbesøkene må tilpasses kontrollutvalgets behov og ressurssituasjon.

Formålet med virksomhetsbesøk er blant annet å:

- Bli kjent med virksomheten, og å gjøre kontrollutvalgets arbeid kjent i kommunen.
- Undersøke generelt om krav til internkontroll er kjent i virksomheten og om sentrale føringer knyttet til for eksempel de etiske retningslinjer er kommunisert

- Fremskaffe informasjon om utvalgte områder som for eksempel HMS, offentlige anskaffelser og lignende ved å få orientering om og innsyn i system og rutiner
- Få innspill til kontrollutvalgets risikoanalyser og planarbeid

Høring

Kontrollutvalget har i henhold til kommuneloven en rett og plikt til å gjennomføre kontrollmessige undersøkelser og evalueringer innenfor kommunens ansvarsområde. Kontrollutvalget kan gjennomføre høringer. Høringer finner sted i forbindelse med møter i kontrollutvalget, der kontrollutvalget i møte skaffer seg informasjon i en sak ved å be bestemte personer om å uttale seg muntlig, på spørsmål fra medlemmene. Hensikten med høring er å skaffe seg direkte informasjon fra aktørene i saken for å klarlegge saksforholdet så godt som mulig.

Det er ikke planlagt høringer i kontrollutvalget i 2020. Kontrollutvalget gjennomfører høring ved behov.

Rapportering

Kontrollutvalget utarbeider årsrapport til kommunestyret om sin virksomhet.

Rapporter fra gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekter og eierskapskontroller rapporteres fortløpende i egne saker til kommunestyret.

Skriftlige påpekninger fra revisor, jfr kommuneloven § 24-7, kan vurderes særskilt rapportert til kommunestyret.

Høringsuttalelser

Kontrollutvalget skal i offentlige høringssaker som vedrører kontrollfunksjonen spesielt, avgi uttalelse til kommunestyret, i saker der kommunestyret selv avgir høringsuttalelse på vegne av kommunen.

Kontrollutvalgets arkiv

Kontrollutvalget skal ha eget sak/arkiv system og sekretariatet ivaretar på vegne av kontrollutvalget det daglige arkivarbeidet, etter arkivloven med forskrifter.

KONTROLL OG TILSYN- BUDSJETT 2020

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontrollutvalget. Budsjettet ble behandlet av kontrollutvalget i møte 16.12.2019 – sak 26/19. Budsjettet legger rammer for kontrollutvalgets egen aktivitet og kostnadene til revisjon og sekretariat. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme er på kr .

PLAN FOR MØTEVIRKSOMHETEN I 2020

Kontrollutvalgets møteplan for 2020

Ytterligere møter settes opp ved behov.

Kontrollutvalgets årsplan 2020	**Møter**				
Aktiviteter og saker	1	2	3	4	5 ?
Protokoll	X	X	X	X	
Orienteringer fra revisjon og sekretariat	X	X	X	X	
Reglement for kontrollutvalg				X	
Planarbeid forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll		X	X		
Rapport fra forvaltningsrevisjon	X			X	
Rapport fra eierskapskontroll	X			X	
Oppfølgning av kommunestyrets vedtak vedr forvaltningsrevisjon		X		X	
Orientering fra revisor om overordnet revisjonsstrategi	X			X	
Orientering om status for kommunens økonomi	X			X	
Uttalelse til kommuneregnskapet 2019		X			
Uttalelse til særregnskap 2019 for kommunalt foretak		X			
Redegjørelse fra administrasjonen i aktuelle saker	X	X	X	X	
Virksomhetsbesøk					
Revisors erklæring om egen uavhengighet				X	
Utarbeidelse av virksomhetsplan 2021				X	
Kontrollutvalgets årsrapport 2020				X	
Møteplan 2021				X	
Budsjett for kontroll og tilsyn 2021				X	

Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
09.12.2019	19/227	418– 5.3

SAK 25/19

Møteplan 2020 for kontrollutvalget

Saksgang:	Møtedato:
Kontrollutvalget	16.12.2019

Vedlegg:

- Steigen kommune: Utkast til møteplan 2020 (ettersendes)
- Norsk kalender for 2020
- Samlet møteplan for kontrollutvalg i Salten

Bakgrunn for saken:
Kontrollutvalget behandler og vedtar egen møteplan. Utvalget har vanligvis 4 møter per år. I forbindelse med saken ettersendes forslag til møteplan 2020 for formannskap, kommunestyre og andre utvalg.

Utvalgets møteplaner har til enhver tid vært styrt av og tilpasset kommunestyrets møteplan. Dette av hensyn til saker som oversendes fra kontrollutvalget til kommunestyret, og da særlig forvaltningsrevisjonsrapporter og uttalelser til regnskap. Når det gjelder utvalgets uttalelse til kommuneregnskapet så skal denne dessuten foreligge i tide til formannskapets behandling av regnskapet.

I henhold til forskrift skal kommunens regnskap være avlagt innen 22. februar det påfølgende år. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og senest 31. mars. Deretter kan revisor avgi sin beretning, med kopi til kontrollutvalget før utvalgets behandling.

Påskeuken i 2020 er 6. til og med 13. april. Skolens vinterferie er 2. til og med 6. mars. Høstferie 7. til 9. oktober 2020. Kristi himmelfartsdag er 21. mai.

Vurdering:
Saken ferdigstilles med forslag til datoer så snart utkast til kommunestyrets møteplan foreligger.

Forslag til vedtak:
Kontrollutvalget avholder møte følgende datoer i 2020:

Ytterligere møter avholdes ved behov.

Inndyr, 9. desember 2019

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

timeanddate.no

Kalender for år 2020 (Norge)

Januar

Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
1			1	2	3	4	5
2	6	7	8	9	10	11	12
3	13	14	15	16	17	18	19
4	20	21	22	23	24	25	26
5	27	28	29	30	31		

3:◐ 10:○ 17:◑ 24:●

Februar

Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
5						1	2
6	3	4	5	6	7	8	9
7	10	11	12	13	14	15	16
8	17	18	19	20	21	22	23
9	24	25	26	27	28	29	

2:◐ 9:○ 15:◑ 23:●

Mars

Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
9							1
10	2	3	4	5	6	7	8
11	9	10	11	12	13	14	15
12	16	17	18	19	20	21	22
13	23	24	25	26	27	28	29
14	30	31					

2:◐ 9:○ 16:◑ 24:●

April

Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
14			1	2	3	4	5
15	6	7	8	9	10	11	12
16	13	14	15	16	17	18	19
17	20	21	22	23	24	25	26
18	27	28	29	30			

1:◐ 8:○ 15:◑ 23:● 30:◐

Mai

Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
18					1	2	3
19	4	5	6	7	8	9	10
20	11	12	13	14	15	16	17
21	18	19	20	21	22	23	24
22	25	26	27	28	29	30	31

7:○ 14:◑ 22:● 30:◐

Juni

Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
23	1	2	3	4	5	6	7
24	8	9	10	11	12	13	14
25	15	16	17	18	19	20	21
26	22	23	24	25	26	27	28
27	29	30					

5:○ 13:◑ 21:● 28:◐

Juli

Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
27			1	2	3	4	5
28	6	7	8	9	10	11	12
29	13	14	15	16	17	18	19
30	20	21	22	23	24	25	26
31	27	28	29	30	31		

5:○ 13:◑ 20:● 27:◐

August

Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
31						1	2
32	3	4	5	6	7	8	9
33	10	11	12	13	14	15	16
34	17	18	19	20	21	22	23
35	24	25	26	27	28	29	30
36	31						

3:○ 11:◑ 19:● 25:◐

September

Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
36		1	2	3	4	5	6
37	7	8	9	10	11	12	13
38	14	15	16	17	18	19	20
39	21	22	23	24	25	26	27
40	28	29	30				

2:○ 10:◑ 17:● 24:◐

Oktober

Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
40				1	2	3	4
41	5	6	7	8	9	10	11
42	12	13	14	15	16	17	18
43	19	20	21	22	23	24	25
44	26	27	28	29	30	31	

1:○ 10:◑ 16:● 23:◐ 31:○

November

Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
44							1
45	2	3	4	5	6	7	8
46	9	10	11	12	13	14	15
47	16	17	18	19	20	21	22
48	23	24	25	26	27	28	29
49	30						

8:◑ 15:● 22:◐ 30:○

Desember

Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
49		1	2	3	4	5	6
50	7	8	9	10	11	12	13
51	14	15	16	17	18	19	20
52	21	22	23	24	25	26	27
53	28	29	30	31			

8:◑ 14:● 22:◐ 30:○

Helligdager, høytidsdager og andre merkedager

1. jan Første nyttårsdag	1. mai Arbeidernes dag	6. des Andre søndag i advent
23. feb Fastelavn	8. mai Frigjøringsdagen	13. des Tredje søndag i advent
5. apr Palmesøndag	17. mai Grunnlovsdag	20. des Fjerde søndag i advent
9. apr Skjærtorsdag	21. mai Kristi Himmelfartsdag	24. des Julaften
10. apr Langfredag	30. mai Pinseaften	25. des Første juledag
11. apr Påskeaften	31. mai Første pinsedag	26. des Andre juledag
12. apr Første påskedag	1. jun Andre pinsedag	31. des Nyttårsaften
13. apr andre påskedag	29. nov Første søndag i advent	

Skoleruter, ferier, flaggdager mm

Samlet møteplan 2020 for kontrollutvalg i Salten

Kommune	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	August	September	Oktober	November	Desember
Beiarn											
Bodø	16		10	22	19		25		15	24	
Fauske		26		27	18	8		10	22		
Gildeskål	22			28	25					19	
Hamarøy		*4*		*20*	*26*						
Meløy		*20*		*16*	*28*				*8*	*26*	
Rødøy											
Saltdal											
Steigen											
Sørfold											

NKRF 29, 30
Styremøte 7.

Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
09.12.2019	19/228	418– 5.3

SAK 26/19

Budsjett for kontroll og tilsyn 2020

Saksgang:	Møtedato:
Kontrollutvalget	16.12.2019

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS, utdrag fra styresak 12/19: Detaljbudsjett 2020
- Salten kontrollutvalgservice – prognose kostnader 2020 fordelt på kommune

Bakgrunn for saken
Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 pålegger kontrollutvalget å utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen:

> *Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.*

Budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen omfatter revisor, kontrollutvalg og sekretariat.

Utgifter til revisjon
Når det gjelder revisor er Steigen kommune tilsluttet Salten kommunerevisjon IKS, der representantskapet vedtar budsjettramme for virksomheten. Utgifter fordeles budsjettmessig ut fra revisors planlagte aktivitet for den enkelte eierkommune. Det er ikke lagt opp til vesentlige endringer i driften fra 2019 til 2020. Steigen kommunes honorar til revisjonen var beregnet til ca kr 580 000 i 2019. Selskapet opplyser at det beregner honorar for 2020 til kr 595 000 – en økning på cirka 2,5 % fra 2019.

Utgifter til sekretariat
Salten kontrollutvalgservice yter sekretariatstjenester til kommunene i Salten, også Steigen. Det er ikke lagt opp til vesentlige endringer i driften fra 2019 til 2020. Utgiftene til sekretariatet fordeles ut fra folketall, aktivitet i kontrollutvalgene og et fastbeløp. Steigen kommunes andel av sekretariatets utgifter var for 2019 beregnet til kr 122 000, basert på 4 møter dette året. I vedlagte beregning for 2020 er utgift for 2020 beregnet til kr 126 000. Den faktiske utgiften avhenger av utviklingen i folketall i de 9 eierkommunene, samt møtehyppigheten i de 9 kontrollutvalgene.

Kontrollutvalgets egne kostnader
Ordinære driftsutgifter tilknyttet kontrollutvalget, så som godtgjørelser, tapt arbeidsfortjeneste etc er budsjettert sammen med utgifter til øvrige politiske organer. Det kan ut over dette være behov for at kontrollutvalgets medlemmer deltar på kurs eller opplæring som vedrører utvalgets arbeidsområde, og da særlig i begynnelsen av valgperioden. For 2019 var det budsjettert med kr 50 000 til dette formålet. Det foreslås at det budsjetteres med kr 55 000 for 2020.

Alle tall er basert på forventet aktivitet. Endret aktivitet kan medføre endret utgiftsnivå. Oppsummert utgjør forslag til budsjett til kontroll og tilsyn følgende:

Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, selskapskontroll	Kr 595 000
Sekretærbistand	Kr 122 000
Kurs og opplæring, andre driftsutgifter	Kr 55 000
Sum	Kr 772 000

Utgifter til revisor og sekretariat har historiske sett vært budsjettert på grunnlag av forventet omfang av ordinært revisjons- henholdsvis sekretariatsarbeid gjennom året. Det er ikke satt av egne midler til kontrollutvalgets disposisjon dersom det skulle oppstå behov for større granskninger eller utredninger utenom dette. Dersom et slikt behov skulle oppstå, så må man i det enkelte tilfelle be kommunestyret om midler.

Forslag til vedtak:
Steigen kommunes utgifter til tilsyn og kontroll (revisjon, sekretariat og kontrollutvalg) 2020 foreslås budsjettert til kr 772 000.

Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, selskapskontroll	Kr 595 000
Sekretærbistand	Kr 122 000
Kurs og opplæring, andre driftsutgifter	Kr 55 000
Sum	Kr 772 000

Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll- og revisjonsarbeidet oversendes formannskapet og kommunestyret.

Inndyr, 9. desember 2019

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

a

5) Revisjon

Honorar til revisor er oppført med samme beløp som for 2018.

6) Kontingenter

Dette gjelder kontingent basert på satser for 2019 for Kommunenes Sentralforbund Bedrift, Norges Kommunerevisorforbund og Nordland Kommunerevisorlag.

7) Honorarer eierkommunene

Disse er basert på de forutsetninger som lå til grunn ved omdanning av Salten kommunerevisjon til IKS og således godkjent av eierkommunene. Økningen i budsjettrammen utgjør 2,5 %. Jeg foreslår derfor samme økning i honorarer eierkommunene i 2020:

	Budsjett 2019	Fordeling budsjettramme 2020
Steigen-63	580 000	595 000
Sørfold-65	595 000	610 000
Saltdal-124	1 136 000	1 164 000
Hamarøy-68	628 000	644 000
Beiarn-59	542 000	556 000
Fauske-179	1 650 000	1 691 000
Bodø-283	2 602 000	2 665 000
Meløy-94	872 000	895 000
Gildeskål-65	595 000	610 000
Til sammen	**9 200 000**	**9 430 000**

8) Honorarer øvrige

Videreføring av nåværende inntekter. Disse oppdrag gjelder:

Oppdrag	Honorar budsjettert ekskl. merverdiavgift
Bodø havn KF	113 000
Bodø Kulturhus KF	105 000
Bodø Spektrum KF	89 000
Bodø kirkelige fellesråd	305 000

Prognose fordeling kostnader SKU 2020- detaljer

Salten kontrollutvalgservice

Budsjett total 2019 kr 1 535 000

Anslag møtehyppighet ut fra erfaringstall per kommune

Folketall pr 1/1 2019

Kommune	Innbyggere pr 1/1 2019	Vekt	Budsjett ant. møter	Vekt	Fastbeløp 1/9 av total	Vekt	% tot	Sum pr kommune
Beiarn	1 022	1/3	2	1/3	kr 56 852	1/3	5,87 %	kr 90 153
Bodø	52 024	1/3	7	1/3	kr 56 852	1/3	30,97 %	kr 475 451
Fauske	9 760	1/3	6	1/3	kr 56 852	1/3	12,93 %	kr 198 490
Gildeskål	1 978	1/3	3	1/3	kr 56 852	1/3	7,14 %	kr 109 578
Hamarøy	1 747	1/3	3	1/3	kr 56 852	1/3	7,04 %	kr 108 138
Meløy	6 331	1/3	5	1/3	kr 56 852	1/3	10,66 %	kr 163 647
Saltdal	4 657	1/3	4	1/3	kr 56 852	1/3	9,10 %	kr 139 746
Steigen	2 576	1/3	4	1/3	kr 56 852	1/3	8,26 %	kr 126 772
Sørfold	1 975	1/3	4	1/3	kr 56 852	1/3	8,01 %	kr 123 025
Sum	82 070		38					
Sum					**kr 511 667**		**100,00 %**	**kr 1 535 000**

Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
09.12.2019	19/229	418– 5.3

SAK 27/19

Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Saksgang:	Møtedato:
Kontrollutvalget	16.12.2019

Vedlegg:

a) Salten Brann IKS 7. oktober 2019: Innkalling til representantskapsmøte i Salten Brann IKS fredag den 8. november
b) Iris Salten IKS 08.10.2019: Innkalling til representantskapsmøte Iris Salten IKS
c) Salten IUA (Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning), 25. oktober 2019: Innkalling til Årsmøte Salten IUA
d) Salten Brann IKS 8.112019: Protokoll fra representantskapsmøte i Salten Brann IKS 8. november 2019
e) Helse- og miljøtilsyn Salten 08.11.2019: Protokoll fra møte i representantskapet til HTMS 08.11.19
f) Norges Kommunerevisorforbund: Program for kontrollutvalgskonferansen 2020
g) Klagenemnda for offentlige anskaffelser 24. september 2019: Klagenemndas gebyrvedtak 24. september 2019 i sak 2018/7

Bakgrunn for saken:
Kontrollutvalget gis orienteringer fra revisjon og sekretariat om status når det gjelder arbeidet med kontroll og tilsyn.

I samsvar med tidligere praksis, legges det i vedlegg a) – b) ved kopi av innkalling til representantskap i Interkommunale selskaper. Vedlegg c) gjelder innkalling til årsmøte i Salten IUA, som er et vertskommunesamarbeid i henhold til kommuneloven (1992) § 27. Vedlegg d)-e) er protokoll fra representantskapsmøte i hhv Salten Brann IKS og Helse- og miljøtilsyn Salten IKS.

Vedlagt (f) er også program for NKRFs store årlige konferanse for kontrollutvalgsmedlemmer.

Vedlegg g) gjelder en sak der Steigen har gått til anskaffelse på IKT-området. Kontrollutvalget fikk i et tidligere møte (12.9.2019, sak 17/19) en redegjørelse fra administrasjonen om status for gjennomføring av anskaffelse av IKT-tjenester

Vedlegg h) er kommunestyrets vedtak vedrørende rapport fra forvaltningsrevisjon Selvkost vann og avløp.

Vedlegg i) og j) er henvendelse fra angelladvokatfirma (representerer iTet AS), og svar på innsynskrav vedr sak om anskaffelse av IKT-tjenester.

Inndyr, 9. desember 2019

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Salten Brann IKS

a)

Saksbehandler: Per Gunnar Pedersen
per.gunnar.pedersen@saltenbrann.no

Bodø 7. oktober 2019

Salten kontrollutvalgservice
Dato 11.10.2019
Jnr. 19/027
Arkiv nr. 411-419 10.5
Hjemmel u off:

Til

Medlemmene i Representantskapet i Salten Brann IKS
Eierkommunene til Salten Brann IKS

INNKALLING TIL REPRESENTANTSKAPSMØTE I SALTEN BRANN IKS FREDAG DEN 8. NOVEMBER 2019

SAKSLISTE

Sak 16/19	Fortegnelse over representantskapets medlemmer
Sak 17/19	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 18/19	Valg av to deltagere til å underskrive protokoll fra møte
Sak 19/19	Valg av leder for representantskapet
Sak 20/19	Valg av styreleder
Sak 21/19	Valg av representanter til valgkomiteen
Sak 22/19	Orientering om status i selskapet
Sak 23/19	Årsbudsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 - Årsbudsjett med handlingsdel 2020 - Økonomiplan 2020-2023
Sak 24/19	Finansiering av beslutningsgrunnlag for etablering av alarmselskap år 2021
Sak 25/19	Revidering nr. 1 av Brann ROS for Salten Brann IKS
Sak 26/19	Betaling av pensjonskostnader for desember måned 2019

Saksdokumenter følger vedlagt. Vennligst gi beskjed snarest mulig på e-post: per.gunnar.pedersen@saltenbrann.no dersom du **ikke** kan møte. Tid og sted avtales nærmere.

Med vennlig hilsen

Lars Evjenth
Leder representantskapet
(sign)

Geir Mosti
Styrets leder
(sign)

Kopi til:

- Varamedlemmer i representantskapet i Salten Brann IKS
- Styremedlemmer i Salten Brann IKS
- Salten kommunerevisjon
- Salten Regionråd
- Kontrollkomiteen
- Ledergruppen til Salten Brann IKS

Sak 16/19 Fortegnelse over representantskapets medlemmer

Representantskapets behandling:

Sak 17/19 Godkjenning av innkalling og saksliste

Forslag til vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes.

Representantskapets behandling:

Sak 18/19 Valg av to til å underskrive protokollen

Forslag til vedtak:

Følgende velges til å underskrive protokollen:
1.
2.

Representantskapets behandling:
1.
2.

Sak 19/19 Valg av leder for representantskapet

Forslag til vedtak:

Valgkomiteen innstiller

Representantskapets behandling:

Sak 20/19 Valg av styreleder

Forslag til vedtak:

Valgkomiteen innstiller

Representantskapets behandling:

Sak 21/19 Valg av representanter til valgkomiteen

Forslag til vedtak:

Leder av representantskapet innstiller

Representantskapets behandling:

Sak 22/19 Orientering - Status Salten Brann IKS

Forslag til vedtak:

Tas til orientering

Representantskapets behandling:

Sak 23/19 Årsbudsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023

Forslag til vedtak:

1. *Driftsbudsjett 2020 med forutsetninger legges til grunn for selskapets drift i 2020.*
2. *Økonomiplan 2020 – 2023 med forutsetninger legges til grunn for selskapets 4-års fokus.*
3. *Investeringsplan for 2020 på 5 600 000 godkjennes.*
4. *Styret ber eierkommunene finansiere behovet for tankbiler iht økonomiplanen.*
5. *Inntektsmål for markedsavdelingen settes til kr 18 000 000,- for år 2020.*
6. *Feieravgiften vedtas som følger:*
    - *For bolig kr 290,-*
    - *For fritidsbolig kr 162,-*
7. *Avsetning til bundet fond 110-nødsentral godkjennes iht til økonomiplanen.*
    - *kr 105 453 (2020), kr 180 881 (2021), kr 601 476 (22) og kr 1 076 083 (2023)*

- *Fondet skal håndtere usikkerhet for kommersielle inntekter og delvis finansiering for nytt oppdragshåndteringssystem for 110-nødsentralen i Nordland fra 2021.*

8. *Bruk av fond godkjennes i henhold til investeringsplan.*
   - *Bundet fond feiertjenesten kr 400.000,-.*
9. *Bruk av fond godkjennes til drift.*
   - *Disposisjonsfond kr 500.000,-*
   - *Bundet fond feiertjenesten kr 400.000,-.*
   - *Bundet fond profilering kr 68.588,-.*
10. *Selskapet gis myndighet til å ta opp et finansieringslån i henhold til investeringsplan pålydende kr 5 200 000,-.*
11. *I tillegg gis selskapet anledning til å ta opp finansieringslån pålydende kr 1 900 000,- med bakgrunn i forskjøvet anskaffelse på vedtak om anskaffelse av fremskutt enhet fra år 2019 til år 2020.*
12. *Selskapets øvre lånegrense settes til kr. 29 millioner.*

Representantskapets behandling:

Sak 24/19 Finansiering av beslutningsgrunnlag for etablering av alarm-selskap år 2021

Forslag til vedtak:

1. *Rep skapet mener at det er viktig at selskapet når de mål som er satt i de ulike prosjektene da de er viktig for Salten Brann IKS sin videre utvikling og verdiskapning til beste for regionens innbyggere.*

2. *Rep skapet godkjenner bruk av disposisjonsfond fra tidligere års mindreforbruk til prosjektstøtte for å kunne utarbeide et endelig beslutningsgrunnlag for etablering av alarmselskap med kr. 500 000,-.*

3. *Dersom Salten Brann IKS mottar annen prosjektstøtte så avkortes bruken av disposisjonsfondet tilsvarende.*

Representantskapets behandling:

Sak 25/19 Revidering nr. 1 av Brann ROS for Salten Brann IKS

Forslag til vedtak:

1. *Rep skapet vedtar revidert rapport for Salten Branns ROS-analyse.*
2. *Rep. Skapet vedtar at rapporten legges til grunn i det videre arbeidet vedrørende utvikling av plan for forebygging og plan for beredskapsstruktur.*

Representantskapets behandling:

Sak 26/19 Betaling av pensjonskostnader for desember måned 2019 (budsjettjustering)

Forslag til vedtak:

1. *Styret ber representantskapet om betinget godkjenning til at selskapet kan betale pensjonskostnader for desember måned 2019 over premiefond som står til disposisjon for selskapet i Bodø kommunale pensjonskasse, pålydende kr. 22.720.258,-.*

2. *Representantskapet ber selskapet om å kvalitetssikre prosessen gjennom god dialog med Bodø kommune ved regnskapskontoret.*

Representantskapets behandling:

----------o----------

SALTEN BRANN IKS
Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Eierkommunene i Iris Salten IKS

Medlemmene i representantskapet

Vikan 08.10.2019

Salten kontrollutvalgservice
Dato 11.10.2019
Jnr. 19/028
Arkiv nr. 411-419 10.5
Hjemmel u off:

Innkalling til representantskapsmøte Iris Salten iks.

I det vises til tidligere berammelse, innkalles med dette til representantskapsmøte

Fredag 8.november. 2019 kl 09.30 i Bodø Rådhus.

Sak 19/13	Fortegnelse over representantskapets medlemmer.
Sak 19/14	Godkjenning av innkalling til representantskapsmøte.
Sak 19/15	Valg av deltagere til å underskrive protokoll fra møte.
Sak 19/16	Økonomiplan for 2020 til 2023
Sak 19/17	Budsjett for 2020.
Sak 19/18	Valg av valgkomite
Sak 19/19	Innstilling til bruk av midler over Iris-fondet.
Sak 19/20	Eventuelt.

Saksdokumenter følger vedlagt. Vennligst gi beskjed snarest mulig på mail til lmh@iris-salten.no dersom du **ikke** kan møte.

Vel møtt!

På vegne av Iris Salten IKS

Lars Evjenth / Ida Pinnerød
representantskapets leder/ nest leder (sign.)

Ragnar Pettersen
Styrets leder

Vedlegg: Budsjett 2020 og Økonomiplan 2020 til 2023

Kopi med vedlegg til:
Varamedlemmer i representantskapet
Revisor
Styret med varamedlemmer
Salten kommunerevisjon
Salten regionråd

Sak nr: 19/13 **8. november 2018.**

Fortegnelse over representantskapets medlemmer:

	Representanter	Vara i rekkefølge:
BEIARN KOMMUNE	Monica Sande	
BODØ KOMMUNE	Ida Marie Pinnerød	
FAUSKE KOMMUNE	Marlen Rendall Berg	Ronny Borge (pers vara)
		Kassandra E.B. Petsas (pers vara)
		Ingelin Noresjø (pers vara)
	Trine Nordvik Løkås	Nils Kristian Steinbakk (pers vara)
		Kathrine Moan Larsen (pers vara)
		Geir Olsen (pers vara)
GILDESKÅL KOMMUNE		
HAMARØY KOMMUNE		
MELØY KOMMUNE	Sigurd Stormo	
SALTDAL KOMMUNE	Rune Berg	
STEIGEN KOMMUNE		
SØRFOLD KOMMUNE		

Salten Brann IKS

Bodø 8.november 2019

Saksbehandler: Per Gunnar Pedersen
per.gunnar.pedersen@saltenbrann.no

Til
Medlemmene i Representantskapet i Salten Brann IKS
Eierkommunene til Salten Brann IKS

PROTOKOLL TIL REPRESENTANTSKAPSMØTE I SALTEN BRANN IKS FREDAG DEN 8. NOVEMBER 2019

Salten kontrollutvalgservice
Dato 08.11.2019
Jnr. 19/127
Arkiv nr. 411-419 10.5
Hjemmel u off:

SAKSLISTE

Sak 16/19	Fortegnelse over representantskapets medlemmer
Sak 17/19	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 18/19	Valg av to deltagere til å underskrive protokoll fra møte
Sak 19/19	Valg av leder for representantskapet
Sak 20/19	Valg av styreleder
Sak 21/19	Valg av representanter til valgkomiteen
Sak 22/19	Orientering om status i selskapet
Sak 23/19	Årsbudsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 - Årsbudsjett med handlingsdel 2020 - Økonomiplan 2020-2023
Sak 24/19	Finansiering av beslutningsgrunnlag for etablering av alarmselskap år 2021
Sak 25/19	Revidering nr. 1 av Brann ROS for Salten Brann IKS
Sak 26/19	Betaling av pensjonskostnader for desember måned 2019

Møtested: Bodø Rådhus. Møtestart 14:15.
Møteleder: Ida Pinnerød

Til stedet:

Beiarn kommune	Monica Sande	
	Torbjørn Grimstad	
Bodø kommune	Ida Marie Pinnerød	
Fauske kommune	Marlen Rendall Berg	
	Trine Nordvik Løkås	
Gildeskål kommune	Bjørn Magne Pedersen	
Hamarøy kommune	Britt Kristoffersen	
	Jan Folke Sandnes	
Meløy kommune	Mette Bjørnvik	
	Jim Helge Andersen	
Saltdal kommune	Sverre Breivik	
	Jim Hansen	

Steigen kommune	Øystein Laxaa	
	Wibeke Aasjord Juul	
Sørfold kommune	Gisle Erik Hansen	
Værøy kommune	Susanne Berg Kristiansen	

Fra Salten Brann IKS:
Fungerende styreleder Anne Holm Gundersen
Daglig leder Per Gunnar Pedersen
Avdelingsleder Ivar Hogstad
Brigadeleder Åge Mentzoni

Kopi til:
- Varamedlemmer i representantskapet i Salten Brann IKS
- Styremedlemmer i Salten Brann IKS
- Salten kommunerevisjon
- Salten Regionråd
- Kontrollkomiteen
- Ledergruppen til Salten Brann IKS

Sak 16/19 Fortegnelse over representantskapets medlemmer

Representantskapets behandling:

Opprop foretatt og vedtaksberettiget.

Sak 17/19 Godkjenning av innkalling og saksliste

Forslag til vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes.

Representantskapets behandling:

Innkalling og saksliste godkjennes.

Sak 18/19 Valg av to til å underskrive protokollen

Forslag til vedtak:

Følgende velges til å undertegne protokollen.
1.Monika Sande

2. Bjørn Magne Pedersen

Representantskapets behandling:

Følgende velges til å underskrive protokollen:
1. Monika Sande
2. Bjørn Magne Pedersen

Sak 19/19 Valg av leder for representantskapet

Forslag til vedtak:

Valgkomiteen innstiller

Representantskapets behandling:
Følgende velges til leder og nestleder av representantskapet.

1.Leder Sigurd Stormo
2.Nestleder Britt Kristoffersen

Sak 20/19 Valg av styreleder

Forslag til vedtak:

Valgkomiteen innstiller

Representantskapets behandling:

Valgkomiteens innstilling vedtas.

Adelheid B. Kristiansen velges for 1 ½ år (frem til representantskapsmøte våren 2021)

Sak 21/19 Valg av representanter til valgkomiteen

Forslag til vedtak:

Leder av representantskapet innstiller

Representantskapets behandling:

Valgkomite velges for 2.år og består av:
1. Leder Ida Pinnerød
2. Nestleder Marlen Rendall Berg
3. Medlem: Bjørn M.Pedersen

Vara i rekkefølge:
1. Gisle Hansen
2. Britt Kristoffersen

Sak 22/19 Orientering – Status Salten Brann IKS

Forslag til vedtak:

Tas til orientering

Representantskapets behandling:

Tas til orientering

Sak 23/19 Årsbudsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023

Forslag til vedtak:

1. *Driftsbudsjett 2020 med forutsetninger legges til grunn for selskapets drift i 2020.*
2. *Økonomiplan 2020 – 2023 med forutsetninger legges til grunn for selskapets 4-års fokus.*
3. *Investeringsplan for 2020 på 5 600 000 godkjennes.*
4. *Styret ber eierkommunene finansiere behovet for tankbiler iht økonomiplanen.*
5. *Inntektsmål for markedsavdelingen settes til kr 18 000 000,- for år 2020.*
6. *Feieravgiften vedtas som følger:*
    - *For bolig kr 290,-*
    - *For fritidsbolig kr 162,-*
7. *Avsetning til bundet fond 110-nødsentral godkjennes iht til økonomiplanen.*
    - *kr 105 453 (2020), kr 180 881 (2021), kr 601 476 (22) og kr 1 076 083 (2023)*
    - *Fondet skal håndtere usikkerhet for kommersielle inntekter og delvis finansiering for nytt oppdragshåndteringssystem for 110-nødsentralen i Nordland fra 2021.*
8. *Bruk av fond godkjennes i henhold til investeringsplan.*
    - *Bundet fond feiertjenesten kr 400.000,-.*
9. *Bruk av fond godkjennes til drift.*
    - *Disposisjonsfond kr 500.000,-*
    - *Bundet fond feiertjenesten kr 400.000,-.*
    - *Bundet fond profilering kr 68.588,-.*
10. *Selskapet gis myndighet til å ta opp et finansieringslån i henhold til investeringsplan pålydende kr 5 200 000,-.*
11. *I tillegg gis selskapet anledning til å ta opp finansieringslån pålydende kr 1 900 000,- med bakgrunn i forskjøvet anskaffelse på vedtak om anskaffelse av fremskutt enhet fra år 2019 til år 2020.*
12. *Selskapets øvre lånegrense settes til kr. 29 millioner.*

Representantskapets behandling:

Representantskapet utsetter behandlingen med bakgrunn i anstrengt kommuneøkonomi i eierkommune. Budsjettforslaget sendes tilbake til styret for gjennomgang med rådmannsgruppe. Det kalles inn til ekstraordinært representantskapsmøte i desember.

Sak 24/19 Finansiering av beslutningsgrunnlag for etablering av alarm-selskap år 2021

Forslag til vedtak:

1. *Rep skapet mener at det er viktig at selskapet når de mål som er satt i de ulike prosjektene da de er viktig for Salten Brann IKS sin videre utvikling og verdiskapning til beste for regionens innbyggere.*
2. *Rep skapet godkjenner bruk av disposisjonsfond fra tidligere års mindreforbruk til prosjektstøtte for å kunne utarbeide et endelig beslutningsgrunnlag for etablering av alarmselskap med kr. 500 000,-.*
3. *Dersom Salten Brann IKS mottar annen prosjektstøtte så avkortes bruken av disposisjonsfondet tilsvarende.*

Representantskapets behandling:

1. *Rep skapet mener at det er viktig at selskapet når de mål som er satt i de ulike prosjektene da de er viktig for Salten Brann IKS sin videre utvikling og verdiskapning til beste for regionens innbyggere.*
2. *Rep skapet godkjenner bruk av disposisjonsfond fra tidligere års mindreforbruk til prosjektstøtte for å kunne utarbeide et endelig beslutningsgrunnlag for etablering av alarmselskap med kr. 500 000,-.*
3. *Dersom Salten Brann IKS mottar annen prosjektstøtte så avkortes bruken av disposisjonsfondet tilsvarende.*

Sak 25/19 Revidering nr. 1 av Brann ROS for Salten Brann IKS

Forslag til vedtak:

1. *Rep skapet vedtar revidert rapport for Salten Branns ROS-analyse.*
2. *Rep. Skapet vedtar at rapporten legges til grunn i det videre arbeidet vedrørende utvikling av plan for forebygging og plan for beredskapsstruktur.*

Representantskapets behandling:

1. *Rep skapet vedtar revidert rapport for Salten Branns ROS-analyse.*

2. *Rep. Skapet vedtar at rapporten legges til grunn i det videre arbeidet vedrørende utvikling av plan for forebygging og plan for beredskapsstruktur.*

Sak 26/19 Betaling av pensjonskostnader for desember måned 2019 (budsjettjustering)

Forslag til vedtak:

1. *Styret ber representantskapet om betinget godkjenning til at selskapet kan betale pensjonskostnader for desember måned 2019 over premiefond som står til disposisjon for selskapet i Bodø kommunale pensjonskasse, pålydende kr. 22.720.258,-.*

2. *Representantskapet ber selskapet om å kvalitetssikre prosessen gjennom god dialog med Bodø kommune ved regnskapskontoret.*

Representantskapets behandling:

1. *Styret ber representantskapet om betinget godkjenning til at selskapet kan betale pensjonskostnader for desember måned 2019 over premiefond som står til disposisjon for selskapet i Bodø kommunale pensjonskasse, pålydende kr. 22.720.258,-.*

2. *Representantskapet ber selskapet om å kvalitetssikre prosessen gjennom god dialog med Bodø kommune ved regnskapskontoret.*

Protokolltilførsel -Oppdragshåndteringsverktøy

1. *Det vises til fremdriftsplan for anskaffelse av nasjonalt oppdragshåndteringsverktøy*
2. *Det forutsettes at kommunene får anledning til forsvarlig behandling av eventuelle vedtak som skal gjøres i forbindelse med anskaffelsen.*
3. *Fremdriftsplanene er ikke forenelig med politiske møteplaner i eierkommunene og eventuelle vedtak vil tidligst kunne gjennomføres i løpet av 1. kvartal 2020.*

Ida Pinnerød Bjørn M Pederesen Monica Sande

----------o----------

Helse- og miljøtilsyn
Salten

Salten kontrollutvalgservice
Dato 8.11.19
Jnr. 19/126
Arkiv nr. 411-419 10-5
Hjemmel u off:

Representantskapet: medlemmer
Eierkommunene

Kopi til representantskapet – varamedlemmer,
Styre, revisor, Salten Regionråd, Salten kommunerevisjon
og Salten kontrollutvalg

Dato: 08.11.2019
Saksbehandler: Katalin Nagy
Telefon direkte: ~~90 22 39 53~~
Deres ref: «REF»
Løpenr.: 753/2019
Saksnr/vår ref: 2019/12
Arkivkode: 033

Protokoll fra møte i representantskapet til HMTS 08.11.19

Sak 11/19 Fortegnelse over representantskapets medlemmer

Navneopprop:

Beiarn: Monika Sande, Torbjørn Grimstad
Bodø: Ida Maria Pinnerød
Fauske: Marlen Rendall Berg, Trine Nordvik Løkås
Gildeskål: Bjørn M. Pedersen
Meløy: Jim Helge Andersen, Mette Bjørnvik (møter for Sigurd Stormo)
Saltdal: Sverre Breivik, Jim Hansen
Steigen: Wibeke AA. Juul, Øystein Laksaa
Sørfold: Gisle Hansen
Hamarøy: Britt Kristoffersen
Røst: Ingen møtt
Værøy: Susan Berg-Kristiansen

15 av 22 møtte. Representantskapet er vedtaksberettiget.
I tillegg møtte styreleder Kyrre Didriksen og daglig leder Katalin Nagy.

Sak 12/19 Godkjenning av innkalling og saksliste

Vedtak: Innkalling og saksliste godkjennes.

Sak 13/19 Valg av to til å underskrive protokollen

Vedtak: Følgende velges til å underskrive protokollen: Bjørn M Pedersen og Monica Sande

Sak 14/19 Strategier for HMTS

Vedtak: Representantskapet godkjenner strategier for HMTS 2020 - 2023

Sak 15/19 Økonomiplan 2020 - 2023

Vedtak: Representantskapet godkjenner Økonomiplan for HMTS 2020 - 2023

Sak 16/19 Budsjett for HMTS 2020

Vedtak: Representantskapet godkjenner budsjett for 2020.

Sak 17/19 Valg av valgkomite

Vedtak: Følgende velges som valgkomite med vara for 2 år:

Leder: Ida M Pinnerød	1. vara: Gisle Hansen
Nestleder: Marlen Rendal Berg	2. vara: Britt Kristoffersen
Medlem: Bjørn M Pedersen	

Valg av midlertidlig leder og nestleder til representantskapet fram til neste representantskap:

Leder: Sigurd Stormo
Nestleder: Britt Kristoffersen

Bodø 08.11.19

Ida M. Pinnerød Bjørn M Pedersen Monica Sande

SALTEN IUA

Salten interkommunale utvalg mot akutt forurensning

Rødøy Beiarn Meløy Gildeskål Saltdal Fauske Sørfold Steigen Værøy Røst Bodø

Bodø 18. oktober 2019

Ordfører

INNKALLING TIL ÅRSMØTE I SALTEN IUA

Møtested og dato:
Årsmøtet gjennomføres i Bodøs nye rådhus, fredag 8. november kl. 1500 til kl. 1530 (rett etter representantskapsmøtet Salten Brann IKS)

Program:
Oppstart årsmøte: Kl. 15.00
Møtet vil vare i ca. 0,5 timer.

Vi ber kommunene og inviterte om å gi melding til bent.sollund@saltenbrann.no innen 4. november 2019 om hvem som møter. Hvis kommunen ønsker å møte med mer enn en representant, så ønskes det at det spesifiseres hvem som er årsmøterepresentant.

Saker til eventuelt meldes til samme elektroniske postadresse og innen 4. november 2019.

Avholdelse, representasjon og innkallelse til årsmøte skjer etter vedtektenes § 7. Årsmøtet:

> *Utvalgets øverste organ* skal bestå av en politisk valgt representant fra alle deltakerkommunene. Representantene og deres vararepresentanter velges for fire år av gangen av den enkelte kommune og følger kommunevalgperioden. Representantene skal møte med de nødvendige fullmakter.
>
> Hver representant har én stemme. *Organet* er beslutningsdyktig dersom minst halvparten av kommunene er representert. *Organets* beslutninger treffes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet treffes beslutningen ved loddtrekning.
>
> Leder og nestleder for styret leder årsmøtet og har én stemme hver. Resten av det sittende aksjonsstyret kan møte på årsmøtet og har tale og forslagsrett.

Salten IUA – sekreteriat Salten Brann IKS

Adresse: Dronningens gate 56, 8006 Bodø
Bankkonto:: 4500.55.97300
Telefon: 75 55 74 05
E-post: salten.iua@saltenbrann.no

Ordinært årsmøte holdes hvert år innen utgangen av mai måned, samme dato som Representantskapsmøte Salten Brann IKS. Møtedato blir fastsatt av styret med minst fire ukers skriftlig varsel til årsmøtet.

Ordinært årsmøte skal behandle følgende saker:

- Godkjenning av innkalling og dagsorden
- Valg av referent, to protokollvitner og eventuelt en ordstyrer
- Godkjenning av talerett for andre enn årsmøterepresentantene
- Årsregnskap med revisjonsberetning
- Styrets årsberetning
- Fastsettelse av godtgjørelse til fellesrepresentantene til aksjonsstyret
- Innkomne saker, herunder vedtektsendringer
- Valg av medlemmer til styret i samsvar med § 8 nedenfor.

Saker som den enkelte deltakerkommune ønsker å få behandlet, må være daglig leder i hende senest to måneder før årsmøtet.

Dagsorden og saksdokumenter skal sendes til årsmøterepresentantene senest to uker før årsmøtet.

Ekstraordinært årsmøte kan bli innkalt med minst tre ukers skriftlig varsel etter vedtak i styret eller når minst 8 representanter krever det skriftlig. Saksliste skal legges ved innkallingen.

Salten IUA gjennomfører budsjettmøte november. Samtidig med Representantskapsmøte med Salten brann IKS hvert år.

Budsjettmøte skal behandle følgende saker:

- *Årsbudsjett med handlingsplan for neste år*
- *Investeringsplan*
- *4-års økonomiplan*

SAKSLISTE

Sak 13/2019 Valg av møteleder og møtesekretær

Årsmøtets vedtak:

Sak 14/2019 Fortegnelse over årsmøtets medlemmer

Årsmøtets vedtak:

Sak 15/2019 Godkjenning av innkalling og saksliste

Forslag til vedtak:
Innkalling og saksliste godkjennes

Årsmøtets vedtak:

Sak 16/2019 Valg av møtedeltakere til å underskrive protokoll

Årsmøtets forslag til vedtak:
Til å underskrive protokoll velges:
1
2

Sak 17/2019 Godkjenning av talerett for andre enn årsmøterepresentantene

Årsmøtets behandling:

Sak 18/2019 Årsbudsjett 2020

Styrets forslag til vedtak:
Årsmøtet vedtar forslag til budsjett

Årsmøtets behandling

Sak 19/2019 Godkjenning av kontingent for 2020

Styrets forslag til vedtak:
Styret Salten IUA foreslår følgende fordeling kommunal støtte med virkning fra 2020. Grunnstøtte kr 37.000,- og innbyggerstøtte kr 6,5. Denne reguleres årlig etter KPI.

Årsmøtets vedtak:

Med vennlig hilsen

Per Gunnar Pedersen
Styreleder Salten IUA

Bent Sollund
Daglig leder Salten IUA

Vedlegg: Saksliste til årsmøtet
Forslag til budsjett 2020
Sak 18/2019
Sak 19/2019

Likelydende brev sendt til:
Ordfører i kommunene Beiarn, Bodø, Gildeskål, Fauske, Meløy, Rødøy, Røst, Saltdal, Steigen, Sørfold og Værøy.
Styrets medlemmer og faste vara fra kommunene
Revisor
Kystverket

P R O G R A M

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse

29-30 januar 2020

The Qube — Clarion Hotel & Congress Oslo Airport

Hovedtemaer:

Politikerhets

Rent drikkevann – hva gikk galt?

Bærekraft i et revisjonsperspektiv

Personvern i kommunene

Bompengeselskapene

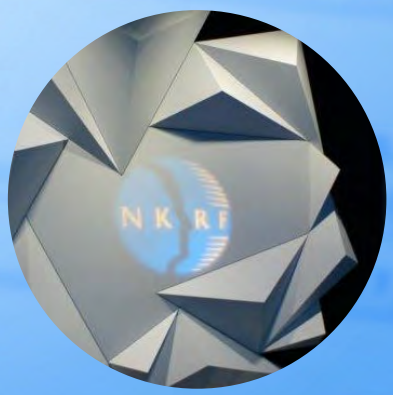

Målgruppe: Ledere/medlemmer av kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretærer, revisorer, ordførere, rådmenn og andre som er interessert i tilsyn og kontroll i kommunesektoren

#ku20nkrf

Onsdag 29. januar

09.00 Registrering og enkel servering

10.00
Velkommen
- Konferansier Anne Grosvold og daglig leder Rune Tokle, NKRF

10.10
Åpning
- Statssekretær Aase Marthe J. Horrigmo, Kommunal- og moderniseringsdepartementet

10.40
Demokratiets kår
- Øystein Djupedal, tidl. politiker, fylkesmann, "Arendalsuke-general" m.m., nå regiondirektør i Husbanken sør

11.20 Pause

11.40
Hat og trusler mot folkevalgte?
- Carina Riborg Holter, Senior Research Executive i Ipsos

På oppdrag fra KS har Ipsos kartlagt omfanget av hatefulle ytringer og trusler blant folkevalgte politikere i Norge.

11.50
Hets av politikere – en trussel mot demokratiet?
Anne Grosvold i samtale med:
- Carina Riborg Holter
- Ole Ueland (H), gruppeleder i Rogaland fylkesting og tidligere ordfører i Sola kommune
- Kamzy Gunaratnam (A), varaordfører i Oslo kommune

12.20 Lunsj

13.20
Hvordan jobbe i et kontrollutvalg?
- Bård Hoksrud (Frp), leder av kontrollutvalget i Bamble kommune

14.00 Pause

14.20
Rent drikkevann – hva gikk galt?
- Bård Espelid (Askøylisten), tidligere varaordfører, nå kommunestyrerepresentant, i Askøy kommune

14.45
Rent drikkevann – en selvfølge?
- Kjetil Furuberg, avdelingsleder vanntjenester i Norsk Vann

15.10
Rent drikkevann – et felles ansvar
Anne Grosvold i samtale med:
Innlederne m.fl. (kommer)

15.50 Pause

16.10 – 17.00
Bærekraft i et revisjonsperspektiv
- Riksrevisor Per-Kristian Foss

19.30
Middag

14.20 – 17.00 **Minikurs A** – Se info neste side

RUNE TOKLE

ANNE GROSVOLD

AASE MARTHE J. HORRIGMO

ØYSTEIN DJUPEDAL

CARINA RIBORG HOLTER

OLE UELAND

KAMZY GUNARATNAM

BÅRD HOKSRUD

BÅRD ESPELID

KJETIL FURUBERG

PER-KRISTIAN FOSS

Rune Tokle, foto: Tøri Gjendal / Anne Grosvold, foto: Trine Hisdal / Anne Marthe J. Horrigmo, foto: Torbjørn Tandberg / Øystein Djupedal, foto: Husbanken / Kamzy Gunaratnam, Foto: Oslo kommune Sturlason / Bård Hoksrud, foto: Stortinget / Per-Kristian Foss, foto: Riksrevisjonen Ilja Hendel

Torsdag 30. januar

09.00 **Bærekraft – hva er det?**

- Carlo Aall, professor og leder for Norsk senter for berekraftig klimatilpassing ved Vestlandsforsking

09.30 **Bærekraftmålene – hva må til lokalt og sentralt?**

En samtale med:
- Carlo Aall
- Tina Bru (H), andre nestleder i Stortingets energi- og miljøkomite
- M.fl. (kommer)

10.00 Pause

10.20 **Gode bestillinger og gode analyser – kontrollutvalgets muligheter**

Anne Grosvold i samtale med:
- Beate Marie Dahl Eide (Sp), ordfører i Seljord kommune
- Torbjørn Berglann, daglig leder i Konsek Trøndelag IKS
- May Britt Lagesen (A), leder av kontrollutvalget i Steinkjer kommune og medlem av fylkestinget i Trøndelag

11.00 Pause

11.20 **Personvern – hva gjør vi i kommunene?**

- Anette Engum, personvernombud i Bærum kommune

12.00 Pause

12.20 **Bompengeselskapenes pengebruk**

- Peter Svaar, journalist i NRK

13.00 Lunsj

09.00 Minikurs B
Se info nederst

11.20 Minikurs C
Se info nederst

CARLO AALL

TINA BRU

BEATE MARIE DAHL EIDE

TORBJØRN BERGLANN

MAY BRITT LAGESEN

ANETTE ENGUM

PETER SVAAR

RENATE BORGMO

BJØRN BRÅTHEN

ALEXANDER ETSY JENSEN

ANN KATHARINE GARDNER

KNUT TANEM

Beate Marie Dahl Eide, foto: Tone Tveit VTB / Tina Bru, foto: Stortinget / Peter Svaar, foto: NRK / Bjørn Bråthen og Alexander Etsy Jensen, foto Tøri Gjendal

Minikurs – parallelt med hovedprogrammet

Begrenset antall plasser

- **Målgruppe: nye ledere og medlemmer av kontrollutvalget**

Onsdag kl 14.20 - 17.00
A. Kontrollutvalgets formål, rolle og oppgaver

- Renate Borgmo og Bjørn Bråthen, seniorrådgivere i NKRF

Torsdag kl 09.00 - 10.00
B. Lederrollen i kontrollutvalget

- Alexander Etsy Jensen, rådgiver i VETAKS og tidl. leder av kontrollutvalget og tidl. medlem av kommunestyret i Vennesla kommune

Torsdag kl 11.20 - 13.00
C. De sentrale momentene for å forstå det kommunale regnskapet

- Ann Katharine Gardner og Knut Tanem, regnskapsrevisorer i Revisjon Midt-Norge SA

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse

29-30 januar 2020

Påmelding

- Påmeldingsfrist: 12. desember 2019.
- Bindende påmelding skal skje via NKRFs nettsider.
- Faktura vil bli tilsendt etter påmeldingsfristens utløp.
- Det tas forbehold om endringer i programmet.

Konferansepriser *

- Kr 6 900 eks. mva. med overnatting (ikke-medl.: kr 7 300 eks. mva.)
- Kr 5 250 eks. mva. uten overnatting (ikke-medl.: kr 5 650 eks. mva.)
- Kr 1 114 eks. mva.for overnattling m/frokost fra 28. til 29. januar 2020

*) Deltakere fra kontrollutvalg i kommuner/fylkeskommuner hvor sekretærtjenesten ivaretas av virksomheter som er bedriftsmedlem i NKRF, oppnår medlemspris.

Avbestillingsbetingelser

- Avbestilling må skje skriftlig.
- Det vil ved avbestillinger etter påmeldingsfristens utløp kreves et gebyr på kr 500 til dekning av administrasjonsutgifter. Ved avbestilling senere enn en uke før konferansestart belastes 50 % av konferanseavgiften.
- Avbestilling ved legitimert sykdom behandles særskilt.
- Avmelding på konferansedagen, eller ev. uteblivelse, medfører full konferanseavgift.
- Ved hotellreservasjon kommer i tillegg ev. ansvaret overfor hotellet.
- Deltakelse kan ved behov overføres til en annen kollega.

Konferansested

The Qube - Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen

Forhåndsgodkjenning

11 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning.

Kontaktinfo

Norges Kommunerevisorforbund, Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo
Telefon 23 23 97 00 • post@nkrf.no • www.nkrf.no
www.facebook.com/nkrf.no • www.twitter.com/nkrf

Velkommen på konferanse!

NKRF 1945 – 2020

Norges Kommunerevisorforbund

75 år på vakt for fellesskapets verdier

www.nkrf.no | post@nkrf.no

faglig arena · nettverksbygging · inspirasjon

erling@erlingsdesign.no / 25.11.2020

Bodø kommune gjennomførte i 2015 en begrenset anbudskonkurranse for inngåelse av en rammeavtale om kjøp av IKT-driftstjenester og tilhørende utstyr. Anskaffelsen ble gjennomført på vegne av en rekke kommuner i Nordland, herunder innklagede. Den 30. januar 2017 gjorde innklagede avrop på rammeavtalen. Av avropsdokumentene gikk det frem at IKT-tjenestene skulle leveres i form av en skyløsning, omtalt som «leie av teknisk plattform hos [valgte leverandør]». Klagenemnda fant at den løsningen som var beskrevet i rammeavtalen, og som tilbyderne dermed hadde konkurrert på å levere, var en «on premise-leveranse». Avropet kunne derfor ikke anses inngått på grunnlag av vilkårene i rammeavtalen. Klagenemnda fant videre at avropet utgjorde en vesentlig endring av rammeavtalen. På denne bakgrunn kom klagenemnda til at innklagede hadde foretatt en ulovlig direkte anskaffelse. Innklagede ble ilagt et gebyr på 10 prosent av anskaffelsens verdi.

Klagenemndas gebyrvedtak 24. september 2019 i sak 2018/7

Klager:	iTet AS
Innklaget:	Steigen kommune
Klagenemndas medlemmer:	Finn Arnesen, Bjørn Berg og Sverre Nyhus
Saken gjelder:	Ulovlig direkte anskaffelse.

Innledning:

(1) Saken gjelder påstand om ulovlig direkte anskaffelse i forbindelse med Steigen kommunes (heretter kalt innklagede) kjøp av IKT-driftstjenester og tilhørende utstyr.

(2) Klagenemnda for offentlige anskaffelser er kommet til at innklagede har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse, og at det skal ilegges et gebyr på 800 000 kroner. Vedtaket er fattet med hjemmel i lov 17. juni 2016 om offentlige anskaffelser § 12 første ledd.

Bakgrunn:

(3) Bodø kommune kunngjorde 22. mai 2015 en begrenset anbudskonkurranse for inngåelse av rammeavtale om kjøp av IKT-driftstjenester og tilhørende utstyr. Konkurransen ble kunngjort på vegne av kommunene i Samordna Innkjøp i Salten (nå Samordna Innkjøp i Nordland), herunder innklagede. Anskaffelsens verdi ble i kunngjøringen punkt II.2.1) estimert til mellom 144 og 288 millioner kroner. Frist for å søke om å delta i konkurransen, ble i punkt IV.3.4) angitt til 22. juni 2015.

(4) Rammeavtalen ville ifølge kunngjøringen punkt II.1.4) ha en varighet på til sammen seks år.

Postadresse
Postboks 511
Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse
Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no
www.klagenemndssekretariatet.no

(5) Av prekvalifiseringsgrunnlaget punkt 1.1 fremgikk blant annet følgende om anskaffelsens formål og omfang:

«[...] Kommunens hypotese er at i fremtiden vil det kunne være andre alternativer i forhold til å ha et eget datasenter eller egen infrastruktur. Muligens vil vi se en blanding av eget datasenter og skytjenester. Det som vil være styrende for dette valget er økonomi, men ikke mindre viktig er at teknologi muliggjør at vi kan jobbe smartere, utnytte ressursene bedre og der igjennom øke tjenestekvaliteten. [...]».

(6) I prekvalifiseringsgrunnlaget ble det videre gitt følgende beskrivelse av oppdraget:

«[...] ***Innovasjon og utvikling sammen med kunden***

Bodø kommune ønsker en leverandør som kan bistå når det gjelder bidrag til prosessforbedringer, gevinstrealisering og innovasjon.

I denne sammenheng blir det viktig at leverandøren:

1. *Forstår kundens virksomhetsprosesser.*

2. *Kan bidra til nytenkning og innovasjon, spesielt innenfor digitaliseringsområdet til fordel for kommunens innbyggere.*

[...]

Eierskap til datarom og infrastruktur

Kommunen vil også i fremtiden ha sitt eget datarom og leverandør skal tilby drift av dette. Bodø kommune ønsker å skille mellom «Finansielt eierskap» og «Operativt eierskap». Det er viktig at leverandøren har det reelle og operative ansvaret for utstyret. Eierskap av løpende utskiftning av infrastruktur i avtaleperioden i forbindelse med nye løsninger og tjenester (skytjenester, applikasjoner som en tjeneste / SaaS, plattform som en tjeneste / PaaS og infrastruktur som en tjeneste / IaaS) ønskes regulert i driftsavtalen».

(7) Innen utløpet av prekvalifiseringsfristen kom det inn fem søknader, herunder fra iTet AS (heretter *klager*) og Atea AS (heretter *valgte leverandør*). Samtlige av søkerne ble ansett kvalifisert og invitert til å delta i konkurransen. Et konkurransegrunnlag – datert 12. juli 2015 – ble sendt ut til disse fem leverandørene. Tilbudsfristen ble i konkurransegrunnlaget punkt 2.1 satt til 14. september 2015. Denne fristen ble seinere utsatt til 28. september 2015.

(8) Av konkurransegrunnlaget punkt 1 fremgikk det følgende:

«Anbudsdokumentene er utarbeidet spesifikt etter Bodø kommunes tjeneste og utstyrsbehov. Disse vil i ramme være dekkende for øvrige deltakende kommuner».

(9) I kravspesifikasjonen punkt 9.4 ble det gitt følgende *«**Tekniske føringer**»*:

«Kundens eksisterende tekniske plattform er beskrevet i Bilag 3.

Bodø kommune vil vurdere å gjøre endringer i sin plattform i løpet av avtaleperioden. I anskaffelsen gis leverandørene anledning til å komme med anbefalinger og alternativer ift. hardware, operativsystem og basis software, forslag til design av teknisk plattform og oppsett av systemløsning. En endring i plattform må godkjennes av Kunden, verifiseres av Systemleverandør og testes før en evt. ny plattform tas i bruk. For større endringer skal det gjennomføres en Proof of Concept (POC) [...]».

(10) Innklagedes eksisterende tekniske plattform ble i vedlegg 03.1 blant annet beskrevet slik:

*«[...] **2.0 BESKRIVELSE AV SENTRALE UTSTYRSROM***

Servere, backup-utstyr og nettverkskjerne er plassert i to forskjellige rom, primær og sekundær kjerne. Disse rommene er i dag plassert i to forskjellige bygninger med 10 Gb fiberforbindelser mellom disse. 2 kabler G48. Primær kjerne inneholder i hovedsak alle servere og lagringsløsning med nettverkskjerne. Sekundær-rommet inneholder backup-enheter og den andre delen av [den] redundante nettverkskjernen. I tillegg finner reserveløsninger for kritiske systemer innenfor liv/helse-systemer [...]».

(11) I kravspesifikasjonen punkt 9.2 ble det gitt følgende *«**Merkantile føringer**»*:

«Kunden skal eie servere og infrastruktur og lisenser.

Det forutsettes at driftsleverandøren forestår oppfølging av lisenser som kunden eier og rapporterer om anskaffede lisenser og behov for fornyelse og utvidelse disse.»

(12) I konkurransegrunnlaget vedlegg 01.02 (*«Statement of work»*) punkt 13.7 (*«Datarom»*) ble det videre sagt noe om det fysiske miljøet hvor infrastrukturen befant seg, og leverandørens ansvar for drift, vedlikehold mv. av dette:

«Leverandørens ansvar vil inkludere:

1. *Leverandøren skal drifte Kundens applikasjoner og løsninger i kundens datarom med høy grad av sikkerhet som kan tilfredsstille de krav til løsninger som er knyttet til Kundens spesielle krav til informasjonssikkerhet.*

2. *Overvåke temperatur, kjøling, strømtilførsel, tilstand UPS, etc. og endre/korrigere ved behov.*

3. *Overvåke sikkerhet, tilgangskontroll.*

4. *Følge opp brannsikkerhet.*

5. *Utføre nødvendige patching og kabling i rommet.*

6. *Rydde og holde rommet i orden.»*

(13) Kontrakt ville ifølge konkurransegrunnlaget punkt 8 bli tildelt det økonomisk mest fordelaktige tilbudet basert på *«Totalkostnad»* (40 prosent) og *«Kvalitet på leveransen»* (60 prosent).

(14) Tildelingskriteriet *«Totalkostnad»* var videre delt inn i underkriteriene *«Driftskostnader – drift, bredbånd, timepriser/konsulent»* (60 prosent), *«Implementeringskostnader»* (5 prosent) og *«Kjøp kontorutstyr og infrastruktur»* (35 prosent).

(15) Vedlagt konkurransegrunnlaget fulgte ulike prisskjemaer, herunder et for infrastruktur (servere, switchere og trådløse aksesspunkter).

(16) I e-post 2. september 2015 stilte klager følgende spørsmål:

«Vi har forstått ut fra # 5.4 i konkurransegrunnlaget at det ikke er anledning til å inngi alternative tilbud. Medfører dette riktighet?».

(17) Bakgrunnen for spørsmålet var en forespørsel som klager hadde mottatt fra IT- og konsulentselskapet CGI:

«Bakgrunnen for spørsmålet er at vi er oppringt fra en av våre konkurrenter, CGI, som ønsker at iTet skal forplikte seg til å kunne levere dagens drift i 12 mnd. etter kontraktsinngåelse slik at de kan etablere en ren skyløsning til Bodø kommune som alternativ til dagens anbudsforespørsel. Dette har de etter samtaler med Bodø kommunes konsulent Svein Hilding Aasen fått forståelse av er innenfor rammene av anbudsforespørselen».

(18) Spørsmålet ble besvart slik av innklagede:

«Det er ikke åpnet for alternative tilbud».

(19) Innen utløpet av tilbudsfristen kom det inn tre tilbud, herunder fra klager og valgte leverandør.

(20) Ved brev datert 4. november 2015 informerte innklagede om at kontrakten var tildelt valgte leverandør. Vedlagt brevet fulgte en anskaffelsesprotokoll med begrunnelse for tildelingsbeslutningen. Av protokollen gikk det frem at valgte leverandørs tilbud fikk full score (400 poeng) på kriteriet *«Totalkostnad»*. Klagers tilbud fikk 309,78 poeng.

(21) Det gikk videre frem at poengdifferansen på kvalitet ikke var stor, men at valgte leverandør hadde det beste tilbudet også her. Dette resulterte i en score på til sammen 988 til valgte leverandør, og 858,48 poeng til klager.

(22) Tildelingsbeslutningen ble senere annullert som følge av feil i evalueringen. Den 2. desember 2015 informerte innklagede om at kontrakten på nytt var tildelt valgte leverandør.

(23) Gjennomføringen av anskaffelsen, herunder den ovennevnte omgjøringen av tildelingsbeslutningen, ble senere gjort til gjenstand for en klage overfor Bodø kommune. Klagen ble avgjort av Klagenemnda for offentlige anskaffelser 19. april 2016, jf. klagenemndas sak 2016/18.

(24) Kontrakt mellom Bodø kommune og valgte leverandør ble inngått 3. januar 2017.

(25) I endringsmelding av 30. januar 2017 gjorde innklagede avrop på rammeavtalen, i meldingen omtalt som *«[i]mplementering av driftstjenester for [innklagede]».*

(26) Leveransen ble angitt å være basert på løsningen beskrevet i rammeavtalen, *«... med individuell tilpasning for [innklagede] sin løsning [...]»* – i e-post av 27. april 2017 omtalt som *«leie av teknisk plattform hos [valgte leverandør]»*.

(27) Klagen med påstand om at innklagede har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse, ble brakt inn for klagenemnda 12. januar 2018.

(28) Nemndsmøte om utsendelse av forhåndsvarsel ble avholdt 13. mai 2019.

(29) Klagenemnda sendte 16. mai 2019 ut varsel om ileggelse av et gebyr på 10 prosent av anskaffelsens verdi.

(30) Ved skriv datert 31. mai, 20. juni, 26. juni, 29. juni og 2. juli 2019, kom klager og innklagede med merknader til forhåndsvarselet.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

(31) Ved endringsmelding 30. januar 2017 har innklagede endret den tekniske plattformen fra lokal drift til en skyløsning. Denne endringen er ikke hjemlet i rammeavtalen. Endringen innebærer at leveransen får en helt annen karakter. Hvis muligheten for å tilby en skyløsning hadde vært kjent på kunngjøringstidspunktet, er det sterke holdepunkter for at andre leverandører kunne ha deltatt i konkurransen, eller at konkurransen kunne ha fått et annet utfall. Som følge av endringen er også den økonomiske balansen endret i valgte leverandørs favør. Overgangen til en skyløsning utgjør således en vesentlig endring og er derfor en ulovlig direkte anskaffelse.

(32) Innklagede har også gjort vesentlige endringer i kontraktsvilkårene.

(33) Når det gjelder skyldgrad skal det bemerkes at klager, allerede den 14. juli 2017, sendte innklagede et prosessvarsel i saken. Dette varselet burde ha foranlediget en gjennomgang og oppsigelse av avropsavtalen. Det er videre ingen holdepunkter for at innklagede, i forkant av avropet, undersøkte lovligheten av å velge en skyløsning.

(34) Innklagedes betingede oppsigelse av avtalen med valgte leverandør, må klagenemnda se vekk fra. Rettslig sett har dette oppsigelsesvarselet ingen betydning for gebyrgrunnlaget. Innklagedes anførsler om fratrekk for lovlige kostnadsposter, kan heller ikke føre frem. Rammeavtalen utgjør en ulovlig direkte anskaffelse, og alle kjøp i henhold til avtalen er således ulovlige.

Innklagede har i det vesentlige anført:

(35) I anskaffelsesdokumentene er det åpnet for å gjøre endringer i den tekniske plattformen, herunder å gå over til en skyløsning. Samtlige tilbydere var således kjent med muligheten for å velge en slik løsning. Det kan derfor ikke hevdes at konkurransesituasjonen er forrykket som følge av at man har valgt denne løsningen. Dette representerer ingen vesentlig endring av avtalen. Den økonomiske balansen er heller ikke endret. Det bestrides derfor at det er foretatt en ulovlig direkte anskaffelse.

(36) Det er ikke gjort noen vesentlige endringer av kontraktsvilkårene.

(37) Det må i det minste anses tvilsomt om rammeavtalen ga hjemmel for å velge en skyløsning. For det tilfellet at klagenemnda kommer til at avropet utgjør en ulovlig direkte anskaffelse, er det ikke en klar overtredelse. Innklagede har aldri hatt til intensjon å omgå regelverket, men har etter beste evne gjort avrop på en komplisert rammeavtale. Etter varselet om overtredelsesgebyr, har innklagede sagt opp avtalen med valgte leverandør.

(38) Et gebyr på 10 prosent er under enhver omstendighet for høyt. Det må videre gjøres fratrekk i gebyrgrunnlaget for de tjenestene som innklagede lovlig kunne ha kjøpt i medhold av rammeavtalen, eksempelvis migrering av data og drift av WAN.

Klagenemndas vurdering:

(39) Saken gjelder påstand om ulovlig direkte anskaffelse. I slike saker gjelder det ikke noe krav om saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser (klagenemndsforskriften) § 13a første ledd. Klagen er rettidig, jf. klagenemndsforskriften § 13a andre ledd. Konkurransen gjelder kjøp av IKT-driftstjenester og tilhørende utstyr, og er kunngjort som en prioritert tjenesteanskaffelse i kategori 7 (*"EDB og beslektede tjenester"*).

Hvilket regelverk som kommer til anvendelse

(40) Innklagede anfører at det er loven av 16. juni 1999 nr. 69 og forskriften av 7. april 2006 nr. 402 som kommer til anvendelse. Ifølge klager er det anskaffelsesloven av 7. juni 2016 nr. 73 og forskriften av 12. august 2016 nr. 974 som gjelder.

(41) Sistnevnte regelverk trådte i kraft 1. januar 2017, og gjelder for alle anskaffelser som er *«iverksatt»* etter dette tidspunktet, jf. forskriften § 32-2 (1).

(42) Anskaffelsen ble i denne saken kunngjort i 2015. En endring av avtalen, dersom den er vesentlig, er imidlertid å anse som en ny anskaffelse som innklagede skulle ha kunngjort. Tilsvarende gjelder for avrop som ikke lovlig kan hjemles i avtalen.

(43) Rammeavtalen mellom innklagede og valgte leverandør ble inngått 3. januar 2017. Det avropet eller den endringen som er anført å utgjøre en ulovlig direkte anskaffelse, må da nødvendigvis ha blitt iverksatt etter dette tidspunktet. I tråd med klagenemndas synspunkt i sak 2017/56, legger nemnda derfor til grunn at det er 2016-regelverket som gjelder.

Hvorvidt det foreligger en ulovlig direkte anskaffelse

(44) Klager anfører at innklagedes avrop på rammeavtalen utgjør en ulovlig direkte anskaffelse.

(45) En ulovlig direkte anskaffelse er en anskaffelse som er foretatt uten forutgående kunngjøring, selv om det foreligger kunngjøringsplikt, jf. blant annet klagenemndas avgjørelse i sak 2017/33, avsnitt 17.

(46) Innklagedes avrop på rammeavtalen fremgår av endringsmelding datert 30. januar 2017, og er nærmere beskrevet i e-poster fra valgte leverandør til innklagede av 26. og 27. april 2017. Det fremgår av disse dokumentene at avropet blant annet gjelder levering av:

- Basis driftsmiljø og leveranseplattform for 267 brukere.
- Lisenser infrastruktur (overvåking, backup m.m.).
- Lisenser CitrixXenApp.
- Lisenser Windows SAL og Remote desktop.
- 2-faktor autentisering for fjernaksess.
- Internett-aksess med FW fra Citrix desktop.
- Infrastruktur og drift.
    - Standardapplikasjoner (drift, forvaltning og support).
    - Kundespesifikke applikasjoner (basis applikasjonsdrift).
- Dedikert terminalserverløsning for e-sak.
- Support 07.00 til 17.00 på virkedager.

(47) Av dokumentene går det videre frem at disse IKT-tjenestene skal leveres i form av en skyløsning, i nevnte e-post av 27. april 2017 omtalt som *«leie av teknisk plattform hos [valgte leverandør]»* – av innklagede også omtalt som PaaS.[1] Løsningen innebærer at tjenesten driftes fra servere som er plassert i leverandørens lokaler. Dette i motsetning til en såkalt on premise-leveranse, hvor leverandøren drifter den tekniske plattformen fra servere i innklagedes lokaler.

(48) I de ovennevnte dokumentene er leveransen priset til ca. 2,8 millioner kroner per år. I tillegg er det angitt en etableringskostnad på 245 000 kroner. Det er også opplyst om tilleggskostnader til etablering, som inkluderer migrering av data, *«pakketering»* og klargjøring av klientapplikasjoner, samt bistand fra tredjeparter. Disse skulle etter det opplyste faktureres etter medgått tid.

(49) Det er ikke helt klart hvilken varighet avropsavtalen var ment å skulle ha. Basert på passusen i endringsmeldingen om at de tilbudte prisene var *«i henhold til avtaleperioden med SIIS»*, legger klagenemnda til grunn at avtalens varighet skulle være seks år. Det vederlaget som innklagede skulle betale i medhold av avtalen, utgjorde dermed minimum 16,8 millioner kroner. I tillegg til dette kommer etableringskostnaden på 245 000 kroner, samt øvrige kostnader som ikke er fastsatt.

(50) Basert på anskaffelsens art og verdi, er det altså ikke tvilsomt at det er tale om en kunngjøringspliktig anskaffelse. Spørsmålet i saken er om innklagede lovlig kunne inngå avtalen i medhold av den rammeavtalen som innklagede er part i.

(51) En rammeavtale er i forskriften § 4-1 bokstav i definert på følgende måte:

---

[1] PaaS = Plattform som tjeneste (platform as a service - PaaS), jf. eksempelvis https://www.datatilsynet.no/personvern-pa-ulike-omrader/internett-og-apper/skyltjenester/.

«Avtale som en eller flere oppdragsgivere inngår med en eller flere leverandører, og som har til formål å fastsette kontraktsvilkårene for de kontrakter som oppdragsgiveren skal inngå i løpet av en bestemt periode, særlig om pris og mengde».

(52) Det følger videre av forskriften § 26-2 (1) at oppdragsgiver – under rammeavtaler med én leverandør – skal tildele kontrakter (avrop) *«på grunnlag av kontraktsvilkårene i rammeavtalen»*. I henhold til bestemmelsens andre ledd *«kan oppdragsgiveren kontakte leverandøren skriftlig og om nødvendig be ham om å utfylle tilbudet»*.

(53) For rammeavtaler med en leverandør, legger altså forskriften opp til at avropet i utgangspunktet skal være i henhold til de kontraktsvilkårene som rammeavtalen oppstiller. I tråd med dette har nemnda også tidligere konstatert at et avrop som ikke kan forankres i rammeavtalens kontraktsvilkår, vil kunne være en ulovlig direkte anskaffelse, jf. eksempelvis klagenemndas avgjørelse i sak 2014/45.

(54) Med dette som bakgrunn går nemnda over til å vurdere om avropsavtalen er inngått *«på grunnlag av kontraktsvilkårene i rammeavtalen»*, jf. forskriften § 26-2 (1).

(55) Innklagede fremholder at dette er tilfellet. Innklagede har i denne sammenheng vist til ulike avsnitt fra anskaffelsesdokumentene, om at man i fremtiden *«... muligens vil [...] se en blanding av eget datasenter og skytjenester»*, at leverandøren etter hvert vil *«... ta ansvar for at nye skybaserte løsninger på en helhetlig måte integreres med de tradisjonelle tjenester»* og at Bodø kommune *«vil vurdere å gjøre endringer i sin plattform i løpet av avtaleperioden»*. I konkurransegrunnlaget var det også fremhevet at man ønsket en leverandør *«som kan bistå når det gjelder bidrag til prosessforbedringer, gevinstrealisering og innovasjon»*.

(56) Anskaffelsesdokumentene la imidlertid opp til at det var en on premise-løsning tilbyderne skulle gi pris på. Det er dermed en on premise-løsning tilbyderne har konkurrert om å levere. Dette fremgår for det første av de prisskjemaene som tilbyderne ble bedt om å fylle ut. Skjemaene gjelder ikke etablering av en skyløsning; denne løsningen har tilbyderne altså ikke konkurrert om å levere. I anskaffelsesdokumentene fremgår det videre at kommunen *«[...] også i fremtiden [vil] ha sitt eget datarom og leverandør skal tilby drift av dette»* og at kommunen *«[...] skal eie servere og infrastruktur og lisenser»*. Hele beskrivelsen i kravspesifikasjonen av *«sentrale utstyrsrom»* bygger for øvrig på at alt vedlikehold mv. skal skje i kunden/kommunen sine datarom.

(57) Når konkurransegrunnlaget, som her, ikke på andre måter er lagt opp med sikte på å oppstille kontraktsvilkår for en skyløsning – som senere avrop kan inngås *«på grunnlag av»* – må det etter nemndas syn være klart at slike generelle uforpliktende utsagn som de innklagede har vist til, om hva kommunen ser for seg kan skje i fremtiden, ikke kan gi lovlig grunnlag for den avropsavtalen som innklagde har inngått.

(58) Heller ikke innklagedes anførsel om at valget om skyløsning kan begrunnes i den teknologiske utviklingen, kan føre frem. Nemnda viser i denne forbindelse til EU-domstolens avgjørelse i sak C-549/14 *Finn Frogne*, avsnitt 36, hvor domstolen peker på *«den omstændighed, at visse offentlige kontrakter som følge af deres genstand på forhånd kan anses for at have en usikker karakter, gør det muligt at forudse risikoen for, at der kan opstå vanskeligheder på gennemførelsesstadiet»*. Domstolen uttaler videre at: *«Det påhviler i forbindelse med en sådan kontrakt følgelig den ordregivende myndighed ikke*

blot at anvende de bedst tilpassede udbudsprocedurer, men også at definere kontraktens genstand med omhu».

(59) Oppdragsgiver forutsettes altså å ta høyde for anskaffelsens kompleksitet mv., ved valg av prosedyre og ved utformingen av anskaffelsesdokumentene.

(60) Klagenemnda kan på denne bakgrunn ikke legge til grunn at avropsavtalen er inngått *«på grunnlag av kontraktsvilkårene i rammeavtalen»*, jf. forskriften § 26-2 (1).

(61) Det neste spørsmålet er om avropet kan betraktes som lovlig etter bestemmelsene i forskriften § 28-1 (*«Endringer som er tillatt»*).

(62) Klagenemnda bemerker for det første at formuleringene nevnt ovenfor i avsnitt 52, ikke oppfyller de krav til utforming mv. som forskriften § 19-1 (2) stiller til endringsklausuler. Formuleringene gir dermed ikke grunnlag for at man – i henhold til forskriften § 28-1 (1) bokstav a – inngår en avropsavtale som den innklagede har inngått.

(63) Slik klagenemnda ser det, er heller ingen av alternativene i § 28-1 (1) bokstav b til e aktuelle.

(64) Utover dette kan oppdragsgiver bare gjøre endringer som ikke er *«vesentlige»*, jf. forskriften § 28-1 (1) bokstav f, jf. også forskriften i § 26-1 (5) som angir at oppdragsgiver – ved tildeling av kontrakter under en rammeavtale – *«ikke [kan] foreta vesentlige endringer i kontraktsvilkårene i rammeavtalen»*.

(65) En endring skal etter § 28-2 alltid anses vesentlig dersom den:

> *«a) gjelder nye betingelser som, dersom de hadde vært en del av den opprinnelige konkurransen, ville ha ført til at andre leverandører potensielt kunne ha deltatt, eller at oppdragsgiveren kunne tildelt kontrakten til en annen leverandør»*.

(66) En endring skal videre alltid anses vesentlig dersom den:

> *«c) utvider kontraktens omfang betydelig»*.

(67) Den tilsvarende ulovfestede regelen i 2006-regelverket, som nå fremgår av forskriften § 28-2 bokstav c, ble i klagenemndas sak 2016/196 avsnitt 35 – med henvisning til sak C-160/08 *Kommisjonen mot Tyskland* – forstått slik:

> *«Avgjørelsen [C-160/08] tilsier i utgangspunktet at enhver endring i en kontrakt som vesentlig overstiger direktivets terskelverdi skal anses som en betydelig utvidelse av kontraktens omfang og dermed som en ulovlig direkte anskaffelse. Slik vår sak ligger an, er det ikke nødvendig for klagenemnda å ta stilling til om dette gjelder uten unntak. Et eventuelt slikt unntak kan nemlig uansett ikke gjelde endringer som innebærer kjøp av noe kvalitativt annet. Se til sammenligning den nye bestemmelsen i forsyningsdirektivets artikkel 89 nr. 2, som avgrenser mot endringer av anskaffelsens overordnede karakter»*

(68) Av forskriften § 28-1 (1) bokstav b følger det at oppdragsgiver kan gjøre endringer som gir en prisøkning som er lavere enn terskelverdiene i § 5-3 og 10 prosent av den opprinnelige kontraktsverdien for vare- og tjenestekontrakter. I tillegg er det et vilkår at anskaffelsens overordnede karakter ikke blir endret.

(69) I vår sak er det tale om et avrop hvor verdien utgjør det mangedobbelte av terskelverdien. Tjenesten leveres som en PaaS-skyløsning, i en rammeavtale om kjøp av en on premise-leveranse. Forskjellen er som nevnt at en slik skyløsning driftes fra servere som er plassert i leverandørens lokaler, mens on premise-løsningen driftes fra servere i innklagedes lokaler. Leveransen skjer dermed på en annen måte enn den tilbyderne har konkurrert om. Klager har i denne forbindelse påpekt at det er stor forskjell mellom det å tilby en PaaS-skyløsning og det å levere utstyret. En slik skyløsning innebærer at ansvar og risiko flyttes fra oppdragsgiver til leverandøren. Leverandøren får til gjengjeld en helt annen kontroll på utstyret. At utstyret er plassert i leverandørens egne lokaler, i nærheten av leverandørens eget personell, gir også stordriftsfordeler. Disse forskjellene innebærer at prisen vil bli fastsatt på en annen måte enn om tjenesten skal leveres hos kunden.

(70) Klagenemnda finner på denne bakgrunn at innklagedes avrop på rammeavtalen utgjør en vesentlig endring av rammeavtalen, og at avropet derfor må karakteriseres som en ulovlig direkte anskaffelse.

Hvorvidt det skal ilegges gebyr

(71) Det fremgår av anskaffelsesloven § 12 første ledd første setning at klagenemnda skal ilegge overtredelsesgebyr på inntil 15 prosent av anskaffelsens verdi dersom «*oppdragsgiveren eller noen som handler på dennes vegne forsettlig eller grovt uaktsomt har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse*». Av annet punktum fremgår det at klagenemnda «*kan*» ilegge gebyr dersom «*oppdragsgiveren eller noen som handler på denne vegne uaktsomt har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse*».

(72) Om det nærmere innholdet av bestemmelsen i loven § 12, se klagenemndas avgjørelse i sak 2017/147, avsnitt 55 og utover. Etter en gjennomgang av lovens forarbeider, uttaler nemnda i avsnitt 58 at:

> «*Klagenemnda legger etter dette til grunn at plikten til å ilegge overtredelsesgebyr i et tilfelle hvor den ulovlige direkte anskaffelsen skyldes en rettsvillfarelse, forutsetter at rettsvillfarelsen kan karakteriseres som grovt uaktsom. Samtidig er det ikke opplagt at presiseringen i forarbeidene til den tidligere anskaffelsesloven 1999 § 7b av at det «ikke vil være noen høy terskel for å anse en rettsuvitenhet som grovt uaktsom» bør være retningsgivende også for tolkningen av dagens lov. Det kan argumenteres for at den skjønnsmessige adgangen til å ilegge gebyr også i tilfelle av simpel uaktsomhet som nå fremgår av lovens § 12 første ledd annet punktum, tilsier at terskelen for grov uaktsomhet kan og bør heves noe sammenlignet med praksis etter 1999-loven, blant annet for å bringe den anskaffelsesrettslige forståelsen av dette skyldkravet bedre i overensstemmelse med hva som kan karakteriseres som grovt uaktsomt på andre rettsområder*».

(73) I sak 2017/147 fant klagenemnda ikke grunn til å ta stilling til spørsmålet om grov uaktsomhet, fordi nemnda uansett var av den oppfatning at det var snakk om en uaktsom rettsvillfarelse, og at så vel bruddets grovhet, innklagedes profesjonalitet, størrelsen på anskaffelsen og preventive hensyn tilsa at det var riktig å reagere med et overtredelsesgebyr, jf. loven § 12 første ledd annet punktum, jf. tredje ledd.

(74) Tilsvarende gjør seg gjeldende også i denne saken. Som det fremgår av drøftelsen ovenfor, fremstår det ikke som særlig tvilsomt for klagenemnda at avropet ikke lovlig kunne forankres i den rammeavtalen som innklagede var part i. At det i det minste må anses tvilsomt om det kunne innføres en PaaS-skyløsning, slik innklagede fremholder, er

klagenemnda ikke enig i. I den grad dette er tvilsomt, skyldes det for øvrig utformingen av anskaffelsesdokumentene, som innklagede hefter for, se til sammenligning klagenemndas avgjørelse i sak 2014/45, avsnitt 43. Det er heller ikke fremlagt noen dokumentasjon på at innklagede, i forkant av avropet, undersøkte om rammeavtalen reelt sett ga hjemmel for den løsningen som innklagede valgte.

(75) Klagenemnda finner det på denne bakgrunn ikke tvilsomt at vilkårene for å ilegge overtredelsesgebyr er oppfylt, og at det bør ilegges et gebyr, jf. loven § 12 første ledd annet punktum, jf. tredje ledd.

Gebyrets størrelse

(76) I tråd med tidligere praksis legger klagenemnda til grunn at gebyret i utgangspunktet skal fastsettes basert på det beløp som faktisk er og eventuelt vil bli betalt for ytelsen.

(77) I forhåndsvarselet la klagenemnda til grunn at innklagede ville betale valgte leverandør minimum 17 millioner kroner for tjenesten. Dette basert på at avtalen ville løpe i seks år.

(78) I merknader til forhåndsvarselet har innklagede fremlagt en oppsigelse av avtalen med valgte leverandør. Av oppsigelsen går det frem at avtaleforholdet vil opphøre senest 30. september 2019. Innklagede opplyser samtidig om at det vil ta ca. 9 til 12 måneder å få på plass en ny avtale, og at det vil være behov for midlertidig drift i denne perioden. De månedlige utgiftene frem til ny avtale kommer på plass, er oppgitt å ligge på 209 099 kroner. I en periode på 9 til 12 måneder utgjør dette mellom 1 881 891 og 2 509 188 kroner. Klagenemnda ser ingen grunn til at disse kostnadene ikke skal medregnes i gebyrgrunnlaget.

(79) Innklagede opplyser videre at det så langt er betalt mellom 5 305 320 og 6 631 650 kroner i henhold til avropet på rammeavtalen. Det totale vederlaget som innklagede vil komme til å betale, ligger dermed på mellom 7 til 9 millioner kroner ekskl. mva.

(80) Grunnlaget for beregning av gebyret settes på denne bakgrunn etter en skjønnsmessig vurdering til 8 millioner kroner.

(81) Ved utmålingen av gebyret skal det særlig legges vekt på *«bruddets grovhet, størrelsen på anskaffelsen, om oppdragsgiveren har foretatt gjentatte ulovlige direkte anskaffelser og den preventive virkningen»*, jf. anskaffelsesloven § 12 tredje ledd første setning. Overtredelsesgebyret kan ikke settes høyere enn 15 prosent av anskaffelsens verdi, jf. loven § 12 tredje ledd annen setning.

(82) Når det gjelder gebyrets størrelse, vises det til de vurderinger som er gjort av skyldkravet ovenfor. Det er snakk om en klar overtredelse, og det gjelder innkjøp av store verdier.

(83) Klagenemnda finner etter en samlet vurdering at gebyret passende kan settes til 10 prosent av anskaffelsens verdi, som utgjør 800 000 kroner.

Klagenemnda treffer etter dette følgende vedtak:

***

Steigen kommune ilegges et overtredelsesgebyr på 800 000.

- åttehundretusen - kroner.

Gebyret forfaller til betaling innen 2 – to – måneder fra dette vedtakets dato."

***

Vedtak om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg med de begrensninger som følger av lov om tvangsfullbyrdelse § 1-2.

Vedtak om overtredelsesgebyr kan ikke påklages, men saken kan bringes inn for tingretten til overprøving, jf. lov om offentlige anskaffelser § 12 sjette ledd. Søksmål om organets vedtak må reises innen to måneder etter at partene mottok vedtaket. Retten kan prøve alle sider av saken. Adgangen til å reise søksmål gjelder også for statlige myndigheter og organer.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Finn Arnesen

Dokumentet er godkjent elektronisk

Salten kontrollutvalgservice
Dato 19.11.2019
Jnr. ~~478~~ 19/148
Arkiv nr. 418 9.4
Hjemmel u off:

MELDING OM VEDTAK
Steigen kommunestyre

Arkivsak: 19/1102

SELVKOST VANN OG AVLØP

Saksbehandler: Lars Hansen **Arkiv:** 231

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
59/19	Steigen kommunestyre	06.11.2019

Innstilling:

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Selvkost – Brukerbetaling vann og avløp er forelagt kommunestyret i Steigen og tas til etterretning.

2. Kommunestyret ber rådmannen merke seg rapportens anbefalinger.

Vedtak:

Enstemmig vedtatt som innstillingen.

Saksutredning:

Fra kontrollutvalgets møte 12.09.19 sak 16/19

Bakgrunn for saken

Forvaltningsrevisjonen har sin bakgrunn i kommunestyrets vedtatte Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019, med følgende prioriterte områder for forvaltningsrevisjon:

1. Barnevern (gjennomført 2016)

2. Undersøkelse av post-/arkivtjenesten i Steigen kommune (gjennomført 2017)

3. Selvkost vann og avløp

4. Kommunens HMS-system i praksis

Videre har revisjonen bakgrunn i kontrollutvalgets bestilling 15.10.2018, sak 20/18.

Revisjonskriterier:

- Steigen kommune bør utarbeide forkalkyler for selvkost på vann og avløp, og framlegge kalkylene for kommunestyret.
  Forkalkylene bør dekke de nærmeste tre til fem årene.

- Etter utløpet av regnskapsåret bør Steigen kommune sette opp etterkalkyler/ selvkostkalkyle for tjenestene vann og avløp. Etterkalkylene bør dokumenteres overfor kommunestyret.

- Alle direkte og indirekte kostnader til drift, vedlikehold og kapital som kan henføres til produksjon og levering av vann- og avløpstjenester skal inngå i selvkostkalkylene.

- Steigen kommune skal rapportere korrekte tall i KOSTRA-skjema nr.22 og 23.

- Steigen kommune bør etter gjeldene retningslinjer bruke lineære avskrivninger og kalkulatoriske rentekostnader

- Steigen kommune bør beregne og kompensere renter på akkumulert resultat av selvkostdriften det enkelte år.

- Steigen kommune bør forvalte selvkostfondet etter retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester.

- Steigen kommune bør ha rutiner som sikrer at fakturering og innkreving av gebyrer skjer i samsvar med forskrifter og gebyrregulativer.

- Steigen kommune bør ha en langsiktig investerings- og vedlikeholdsplan

Revisors funn og vurderinger:

Forkalkyler: Disse utarbeides og fremlegges etter gjeldende regler, og utarbeides årlig for en periode på fire år.

Etterkalkyler / selvkostregnskap: Denne utarbeides etter regnskapsårets utløp, og tas med i regnskapsnote 5 til kommunens årsregnskap. Etterkalkylen inneholder driftsinntekter, driftsutgifter, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader og indirekte driftsutgifter. Ved gjennomgangen har revisor funnet at kalkulatoriske rentekostnader ikke ble rapportert i note 5 i regnskapet for 2018: «*Dette har imidlertid ingen innvirkning på selvkostregnskapet.*»

Direkte og indirekte kostnader: Kostnadene føres til respektive selvkostansvar og funksjoner. Revisor opplyser at de ved denne revisjonen ikke har foretatt en detaljert gjennomgang på bilagsnivå. Regnskapsrevisor rapporterer at denne har foretatt kontroll på saldo «*på de aktuelle inntektskonti/med funksjon og hav som er lagt til grunn i beregningene i etterkalkylen.*». Etter dette finner regnskapsrevisor at det er «*årets regnskapstall på inntekter og utgifter som er innmatet i Momentum for hhv Vann og Avløp*».

Basert på revisors gjennomgang av indirekte kostnader, mener de at kommunen har «*fornuftige fordelingsnøkler på henførbare indirekte kostnader*».

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):
1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Selvkost – Brukerbetaling vann og avløp er forelagt kommunestyret i Steigen og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber rådmannen merke seg rapportens anbefalinger.

Inndyr, 5. september 2019
Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Vedlagt i møtet:

- Salten kommunerevisjon IKS, 04.09.2019:

Rapport forvaltningsrevisjon: Selvkost – Brukerbetaling vann og avløp

Vi bekrefter med våre underskrifter at møteboka er ført i samsvar med det som ble bestemt i møtet:

Ove Strand (sign.) **Thomas J. Danielsen (sign.)**

Rett utskrift,
Leinesfjord, 13.11.2019

Lisbeth L. Aalstad
Lisbeth Lie Aalstad
Serviceavdelingen

Utskrifter:
Kopi av vedtaket sendes Salten Kontrollutvalgsservice v/ Lars Hansen

Gmail

Lars Hansen <kontrollutvalgsalten@gmail.com>

Innsynskrav - kontrollutvalget til Steigen kommune sak 17/19

Børge Helstrøm <bhe@angelladvokatfirma.no> 4. oktober 2019 kl. 11:53
Til: "post@sekretariatet.no" <post@sekretariatet.no>

Hei,

Ber på vegne av iTet AS om innsyn i alle saksdokumenter i anledning kontrollutvalgets sak 17/19 «Redegjørelse fra administrasjonen: Status for gjennomføring av anskaffelse av IKT-tjenester.»

Salten kontrollutvalgservice
Dato 11.10.2019
Jnr. U 19/037
Arkiv nr. L18 G.1
Hjemmel u off:

Med vennlig hilsen

Børge Breimo Helstrøm

advokat

angelladvokatfirma

Telefon: + 47 41 50 28 47

Telefaks: +47 75 54 45 01

Sjøgata 5, 4. etasje

Postboks 163, 8001 Bodø

Gmail

Lars Hansen <kontrollutvalgsalten@gmail.com>

Innsynskrav - kontrollutvalget til Steigen kommune sak 17/19

Salten kontrollutvalgservice <post@sekretariatet.no> 11. oktober 2019 kl. 12:57
Til: Børge Helstrøm <bhe@angelladvokatfirma.no>

Hei,

Beklager sent svar! Jeg har hatt problemer med å få epost videresendt mailadresse til mailprogram.

Vedlagt er dokumentene som lå til grunn for kontrollutvalgets sak 17/19, samt utvalgets vedtak i saken.

Med vennlig hilsen
Lars Hansen
Sekretariatsleder
Salten kontrollutvalgservice

Salten kontrollutvalgservice
Dato 11.10.2019
Jnr. 19/038
Arkiv nr. 418 61
Hjemmel u off:

fre. 4. okt. 2019 kl. 11:53 skrev Børge Helstrøm <bhe@angelladvokatfirma.no>:
[Sitert tekst skjult]

Dokumenter Steigen IKT anskaffelse.pdf
882K

Salten Kontrollutvalgservice
Postboks 54, 8138 Inndyr

Vår dato:	Jnr	ark
09.12.2019	19/230	418– 5.3

SAK 28/19

Eventuelt

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
16.12.2019

Vedlegg:
Ingen

Forslag til vedtak:

Inndyr, 9. desember 2019

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget